

Biblické úkoly 2008

JEŽÍŠ KRISTUS NAŠE NADĚJE

2

Biblické úkoly 2008
Ježíš Kristus – naše naděje
Roy Adams

Biblické úkoly – 2. čtvrtletí 2008

Foto: Photodisc

Technická redakce:

Vydalo nakladatelství Advent-Orion, spol. s r. o.
pro Církev adventistů sedmého dne

Vytiskly Těšínské papírny

Vydání první, Praha 2008

ISBN 978-80-7172-083-6

ISSN 0409-3208

ÚVOD

Ježíš Kristus – naše naděje

V porovnání se všemi osobnostmi v lidské historii, které dnes nazýváme „nesmrtelní“, Ježíš z Nazaretu veřejně působil velmi krátkou dobu – jen tři a půl roku.

Ta doba však byla naprosto výjimečná!

Sokrates učil 40 let, Platon půl století, Aristoteles 40 let – a Ježíš necelé čtyři roky. Vliv Ježíšovy krátké služby je však nedozírný.

Kdosi napsal: „Nejvýznamnější obrazy Rafaela, Michelangela a Leonarda da Vinciho jsou jen obrazem Ježíše, světla světa. Haydn, Händel, Bach a Mendelssohn vytvořili symfonie a oratoria, aby oslavili Ježíše Krista. V nich přinesli světu ty nejkrásnější melodie. Umění, kultura, hudba, filozofie – to všechno bylo obohaceno jeho učením. Kristus však nabízí mnohem víc, než je filozofie, umění nebo hudba. Ty nás spasit nemohou. Ježíš nabízí světlo, život a spasení.“

Ellen G. Whiteová píše: „Zkoumejte Bibli, protože mluví o Ježíši. Při jejím čtení budete okouzleni Ježíšovou osobností. Oblíbíte si Muže z Golgoty. Na každém kroku budete moci povědět světu, že jeho „cesty jsou příjemné a všechny jeho stezky jsou pokojné“. Vaším posláním je představovat Krista světu.“ (LS 293)

Křesťanství, jehož středem je Ježíš, je také historickým náboženstvím. Je založeno na osobě, jejíž život a dílo jsou přístupné historickému studiu a analýze. Ježíše Krista však nemůžeme vymezit hranicemi naší historie, protože existence jeho osobnosti přesahuje dějiny – a za tyto hranice historická analýza nikdy nemůže dosáhnout. Dějiny nám nemohou odhalit tajemství spasení ani nám nepomohou pochopit, co Kristova smrt znamená pro tento svět.

Úkoly tohoto čtvrtletí se soustřeďují na Ježíše, na to, kým byl, co učil, co dělal – a co dělá nyní. Poslední slova – co dělá nyní – ukazují na určitý rozdíl. Snad bychom to mohli nazvat „tajemstvím přítomného času“, určitým prvkem, kterým se Ježíš odlišuje od všech ostatních historických osobností.

Kdo byl Ježíš? Co dělal, když byl na této zemi? A co pro nás činí nyní? Proč se vůbec zajímá o lidi 21. století? Na zodpovězení těchto otázek závisí úděl každého člověka.

Autorem těchto úkolů je Roy Adams, původem z karibské oblasti, který spolupracuje jako redaktor Adventist Review, mezinárodního časopisu Církve adventistů sedmého dne. Spolu s manželkou Celíí mají dvě dospělé děti – Dwayna a Kimberly.

KDO BYL JEŽÍŠ?

**Texty na tento týden: Mt 16,13–16; J 20,26–28;
1 K 1,18–27; 15,3–7**

Základní verš

***Když Ježíš přišel do končin Cesareje Filipovy, ptal se svých učedníků:
„Za koho lidé pokládají Syna člověka?“ (Mt 16,13)***

Jakmile začal Ježíš veřejně působit, začali o něm lidé mluvit. Obyvatelé města, ve kterém bydlel, se v úžasu ptali: „Odkud se u toho člověka vzala taková moudrost a mocné činy? Což to není syn tesaře? Což se jeho matka nejmenuje Maria...?“ (Mt 13,54.55) Je zajímavé, že tyto diskuse trvají dodnes.

Obyvatelé Nazaretu mohli považovat Ježíšovo narození za skandál. Jistě že Mesiáš musí odněkud pocházet, ale určitě ne z tohoto malého města a z rodiny, která je jako všechny ostatní! Podobné otázky týkající se jeho totožnosti jsou základem diskusí o Ježíši už dvě tisíciletí a zvýrazňují tajuplnost jeho původu.

Kdo byl vlastně Ježíš? Proč ho ztotožňovali s historickými židovskými osobnostmi? Jaké námitky a nejasnosti se objevily v souvislosti s Ježíšovou totožností a bezúhonností v prvních staletích po Kristu? Je zpráva biblických pisatelů o jeho původu dostatečně přesvědčivá? To jsou některé z otázek, na které se zaměříme v prvním úkolu tohoto čtvrtletí.

NENÍ TO JAN KŘTITEL

Během Ježíšova působení na různých místech Palestiny mu lidé několikrát položili stejnou otázku jako obyvatelé domovského města. (Mt 13,54.55) Asi šest měsíců před rozhodujícím okamžikem svého života Ježíš procházel s učedníky územím Cesareje Filipovy. Tehdy cítil potřebu položit jim zásadní otázku: „Za koho lidé pokládají Syna člověka?“ (Mt 16,13)

Jakými otázkami žila tehdejší židovská společnost? Co se o tom dovídáme z odpovědi učedníků na Ježíšovu otázku v Mt 16,14? Proč se jich na to Ježíš zeptal?

Pohled lidí na Ježíše Krista nám pomáhá pochopit, jak rozdílně jednotlivci a skupiny vnímali jeho službu. Ježíš a Jan Křtitel byli současníci. V čem byla Ježíšova služba podobná službě Jana Křtitele?

Porovnej, co je o službě Jana Křtitele a Ježíše napsáno v Mt 3,1–3; 4,12.13.17; 14,1.2.

Z uvedených veršů je patrné, že v službě obou existovaly určité paralely. Herodes, který dal popravit Jana Křtitele, musel mít velké výčitky svědomí. Proto když uslyšel o projevech Boží moci ve službě Ježíše Krista, začal ho považovat za Jana Křtitele, který vstal z mrtvých. (Mt 14,1.2)

ANI ELIJÁŠ, ANI JEREMJÁŠ, ANI NIKDO Z PROROKŮ

Opět si přečti Mt 16,14. To, že někteří lidé považovali Ježíše za Elijáše, Jeremjáše anebo jiného ze starozákonních proroků, souviselo s jejich vírou v příchod Mesiáše. Malachiáš například předpověděl příchod Elijáše, „dřív než přijde den Hospodinův“ (Mal 3,23). V době římské okupace byla víra v brzký příchod Mesiáše velmi aktuální.

Elijáš byl nebojácný prorok známý svým velkým činem víry na hoře Karmel. Měl odvahu postavit se nevěrnému izraelskému králi a jeho modloslužebné ženě. On jediný veřejně vystoupil proti šíření pohanství během Achabovy zvrhlé vlády. (Viz 1 Kr 18)

Jeremjáš (nazývaný též **plačící prorok**) se objevuje na scéně dějin v době nepokojů a velké národní krize. Svým krajanům přináší pro ně nepřijatelné poselství, na což nejednou doplácí. (Jr 20,1.2)

Pokud jde o ostatní věrné Boží proroky ve Starém zákoně, Ježíš ve svých ostrých „běda“ adresovaných zákoníkům a farizejům připomíná, jak se Izrael k těmto zbožným mužům zachoval. Chtěl tím ukázat, že i oni nesou za takové jednání odpovědnost: „Tak svědčíte sami proti sobě, že jste synové těch, kdo zabýjeli proroky.“ (Mt 23,31)

O čem svědčí to, že Ježíšovi současníci ztotožnili Krista s těmito výjimečnými osobnostmi?

Přestože ztotožnit Ježíše s osobnostmi uvedenými v Petrově odpovědi (Mt 16,14) nebylo správné, přece mu tím lidé vyjádřili velkou poctu. Proroci byli zpětně považováni za duchovní velikány, kterých si v židovské společnosti velmi vážili.

Připodobnění k Elijáši ukazuje, že někteří lidé spojovali Ježíšovo působení s mesiášským očekáváním, v tu dobu v židovském národě tolik živým. Buď měl být jedním z proroků, kteří připravují cestu Mesiáši, anebo přímo Mesiášem, jak to vyjádřil Petr: „Ty jsi Mesiáš, Syn Boha živého.“ (Mt 16,16)

Jaký je hlavní rozdíl mezi Ježíšem a všemi ostatními proroky? Proč je tento rozdíl pro nás tak důležitý? (Viz J 1,1–5; 17,5; Žd 1,1–3)

STÁLE AKTUÁLNÍ OTÁZKA – I.

Nový zákon o Ježíši nespekuluje. Jednoduše jej představuje jako Božího Syna. Neodpovídá na množství otázek o podstatě Ježíšovy bytosti, které si kladly pozdější generace křesťanů. Ve všech diskusích a argumentacích však vždy panovala shoda v tom, že hlavní a jedinou autoritou v otázce identity Ježíše Krista jsou svatá Písma.

Důraz na Bibli a hledání odpovědí na jejím základě jsou v dějinách patrné do doby osvícení, tedy do 17. a 18. století. Později pro mnohé badatele Písmo přestalo být směrodatné. Nové kritické metody, které se používaly při studiu jiných starověkých písemností, se začaly uplatňovat i na Bibli. Byla odmítnuta víra v existenci nadpřirozeného, což je ovšem základní předpoklad pro biblickou víru, a namísto toho se prosazoval racionalismus, vědecká analýza a kriticismus. Tradiční biblický pohled na lidstvo, které padlo do hříchu a potřebuje božského Vykupitele, nahradil humanismus – optimistická víra v lidské schopnosti a pokrok.

V důsledku těchto radikálních a dalekosáhlých změn se mnozí začali domnívat, že nastal konec křesťanství. Náboženství bylo považováno za zastaralé a rozum, kdysi chápán jako služka teologie, se najednou stal jediným uznávaným pánem. Zájem teologů se přesouvá na tzv. „historického Ježíše“ – reálnou historickou osobu. Tím však může vzniknout nebezpečí, že Ježíš bude představen jen jako historická postava.

V těchto souvislostech přemýšlejte o následujících otázkách:

Pisatelé evangelií byli přesvědčeni o pravdivosti slov, která zaznamenali. (L 1,1–4) Co říká Lukáš v úvodu svého evangelia? Proč mu můžeme věřit?

Jedním z očitých svědků, o kterých Lukáš hovoří, byl Petr. On sám musel čelit pochybovačům a skeptikům. (2 Pt 1,16–21) Petr píše o širších souvislostech, než je problém Ježíšovy identity. Můžeme použít jeho argumenty proti útokům osvícenství, které ještě dodnes v naší společnosti přežívá?

Také Pavel potřeboval otevřeně vyjádřit svůj postoj k otázce Ježíšovy totožnosti. Jaké argumenty použil? 1 K 1,18–27; 15,3–7

STÁLE AKTUÁLNÍ OTÁZKA – II.

Teologové, kteří zkoumali „historického Ježíše“, byli přesvědčeni, že v evangeliích můžeme najít dostatek údajů k tomu, abychom zrekonstruovali Ježíšův portrét jako historické osobnosti, a to i přes teologické zásahy rané církve. Tento přístup k studiu Ježíšovy osobnosti byl považován za vědecký, což odpovídalo postojům té doby.

Tento trend převládal až do 20. století, kdy nové studie zpochybnily některé používané metody. Ukázalo se, že idea takto představeného „historického Ježíše“ měla své slabiny. V současnosti většina křesťanů zastává názor, že křesťanství stojí na pevném historickém základě. I dva tisíce let trvajících kritika a spory nezměnily to, že Ježíš zůstal Pánem všech těchto staletí.

Pavel velmi ostře reaguje na námitky vzdělavců své doby vůči podstatě křesťanské zvěsti: „Slovo o kříži je bláznovstvím těm, kdo jsou na cestě k záhubě; nám, kteří jdeme ke spáse, je mocí Boží.“ (1 K 1,18) Proč je slovo o kříži i pro dnešní lidi tolik důležité?

Přečti si 1 K 1,18–27. Jak vás tyto verše oslovily? Co všechno se nedá vysvětlit „moudrostí tohoto světa“? (v. 20)

MESIÁŠ, BOŽÍ SYN

A život věčný je v tom, když poznají tebe, jediného pravého Boha, a toho, kterého jsi poslal, Ježíše Krista. (J 17,3)

Nemůžeme dokázat ani vyvrátit to, kým Ježíš byl. Avšak v průběhu staletí mu věřilo nespočetné množství lidí. Pokud by Ježíš nebyl tím, za koho se prohlašoval, potom by se všichni, kteří mu důvěřovali, stali obětmi lží a výmyslů. Pokud by byl Ježíš jen obyčejným člověkem žijícím před dvěma tisíci lety v Palestině, který zemřel a nikdy nebyl vzkříšen, potom by se křesťanská církev stala obětí nejhanebnějšího podvodu v dějinách tohoto světa.

Jak následující verše potvrzují božství Ježíše Krista?

Mt 1,22.23 _____

Mt 11,2–6 _____

Mt 22,41–45 _____

Mr 14,61–64 _____

J 20,26–28 _____

V tu noc, kdy byl Ježíš zatčen, mu velekněz položil přímou otázku a pod přísahou ho vyzval: „Zapřísahám tě při Bohu živém, abys nám řekl, jsi-li Mesiáš, Syn Boží!“ Ježíš odpověděl: „Ty sám jsi to řekl...“ (Mt 26,63.64) V soudní síni se ho Pilát otázal: „Ty jsi král Židů?“ Ježíš odpovídá stejným způsobem: „Ty sám to říkáš.“ (Mt 27,11)

To jsou pozoruhodné odpovědi. Lidé byli přesvědčeni, že Ježíš je jen synem skromného tesaře z Nazaretu. On však mluví o něčem, co přesahuje tento svět. Dokazuje to jeho dopověď veleknězi: „Ale pravím vám, od nynějška užití Syna člověka sedět po pravici Všemohoucího a přicházet s oblaky nebeskými.“ (Mt 26,64)

Evangelia (jako i další knihy Nového zákona) jasně říkají: Ježíš je Syn živého Boha v lidském těle, který jediný má právo vyslovit nevšední pozvání: „Pojďte ke mně všichni, kdo se namáháte a jste obtíženi břemeny, a já vám dám odpočinout.“ (Mt 11,28)

DOPORUČENÉ STUDIUM

V knize Touha věků si přečti kapitolu Odmítnutí v Nazaretu (TV 146–151; DA 236–243).

„Kdo vlastně je ten Ježíš? ptali se. Muž, který si přivlastnil slávu Mesiáše, byl synem tesaře a pracoval v dílně se svým otcem Josefem. Vídali ho, jak se trmácí po stránkách, znali jeho bratry a sestry a věděli, jak žije a co dělá. Vyrůstal mezi nimi od dětství až do dospělosti. Celý život byl bezúhonný, přesto však nechtěli věřit, že je oním Zaslíbeným. . . . Nechtěli připustit, že by někdo tak nízkého původu a z tak chudé rodiny mohl být něčím víc než obyčejným člověkem.“ (TV 147.148; DA 237.238)

„Pokud by nějaký člověk říkal totéž, co Ježíš, nebyl by považován za učitele mravnosti, ale za blázna. I my se musíme rozhodnout, kým je Ježíš – Božím Synem nebo bláznem? Můžeme ho jako blázna odmítnout, anebo mu můžeme padnout k nohám a nazvat jej svým Pánem a Bohem. Jen nepřemýšlejme o blahosklonném nesmyslu, že byl velkým učitelem lidí. Tuto možnost nám Ježíš nenabídl a ani to neměl v úmyslu.“ (C. S. Lewis)

Otázky k přemýšlení

- 1. Žijeme dva tisíce let po Ježíšově působení na zemi. Je pro nás přijmout jej jako Mesiáše lehčí, než tomu bylo pro jeho současníky? Proč?**
- 2. Pochybnosti o Ježíši budou pravděpodobně trvat až do konce. Co je pro tebe nejpřesvědčivějším důkazem o Ježíšově božství? Jakým způsobem by ses o to podělil s ostatními?**
- 3. V tomto úkolu jsme se zmiňovali o tom, že vědecký racionalismus osvícenství byl použit jako zbraň proti víře. Které další „ismy“, filozofie a ideologie v naší kultuře bojují proti víře? Jaký postoj máme vůči nim zaujmout?**
- 4. Vraťte se k textu 1 K 1,18–27. Co bychom si z těchto Pavlových slov měli zapamatovat?**

TAJEMSTVÍ BOŽSKÉ PODSTATY JEŽÍŠE KRISTA

**Texty na tento týden: Iz 9,6; Mi 5,2; Mt 16,13–17;
J 1,1.14.18; 8,58; 17,5; 20,28; 1 K 1,3; 2 K 13,13**

Základní verš

*Na počátku bylo Slovo, to Slovo bylo u Boha, to Slovo bylo Bůh.
To bylo na počátku u Boha. Všechno povstalo skrze ně a bez něho
nepovstalo nic, co jest. (J 1,1–3)*

Od historického přehledu, uvedeného v prvním úkolu, přejdeme k tomu, co nám o Ježíšově životě říká Písmo. Zamysleme se nad velmi důležitým rozhovorem mezi Ježíšem a jeho učedníky v Cesareji Filipově. Po Petrově vyznání, že Ježíš je Mesiáš, Syn Boha živého, ho Ježíš upozorňuje, že na to nepřišel sám, ale zjevil mu to „Otec v nebesích“ (Mt 16,17; viz také Mt 11,25–27). „Tělo a krev“, naše lidská moudrost a omezenost, nestačí na pochopení největšího tajemství všech věků.

Věřit v Ježíše jako Mesiáše a Syna Božího znamená vyznávat, že jeho počátek není v okamžiku, kdy se narodil Marii. Znamená to uznat, že i když se nám v něčem velmi podobá, přece se podstatně liší od všech ostatních lidí, protože existoval dřív, než přišel na tuto zem (preexistence). On byl „obraz Boha neviditelného, . . . v něm bylo stvořeno všechno na nebi i na zemi“ (Ko 1,15.16). „On předchází všechno a všechno v něm spočívá.“ (v. 17)

PREEXISTENCE JEŽÍŠE KRISTA

Proč je potřebné mluvit o Ježíšově preexistenci? Souvisí to nějak se spasením? Jaké rady nacházíme v Žd 1,1–4 a Ko 1,15–20?

Život člověka na tomto světě začíná při narození. U Ježíše Krista tomu bylo jinak. Jeho existence nevznikla tím, že se narodil Marii. Byl už před svým narozením, tedy věčně. To je vlastně vysvětlením pojmu preexistence. Ježíš žil už předtím.

Co se dozvídáme o Kristově preexistenci z veršů Iz 9,5 (9,6 PBK) a Mi 5,1 (5,2 PBK)? Viz také Mt 2,1–6.

Přeložit slovo „původ“ (východové – PBK) v Mi 5,1 není jednoduché. Druhá část tohoto verše však jasně hovoří nejen o preexistenci budoucího Vládce, ale také o jeho věčné preexistenci („původ je od pradávna, ode dnů věčných“).

V Iz 9,6 je zapsáno proroctví o výjimečném Člověku, který má přijít na tento svět. Je pozoruhodné, že kromě jiných jmen má být také nazván „Božský bohatýr, Otec věčnosti“, a přitom bylo toto proroctví adresováno výlučně židovskému národu věřícímu v jediného Boha. To, že se Izajáš takto vyjadřuje o očekávaném Synu a Mesiáši, ukazuje na udivující Boží zjevení, které překonává zažitý způsob myšlení proroka. Podle prorockých slov je Ježíš Kristus Božím Synem. K tomuto přesvědčení však dojdeme jedině vírou!

Které další aspekty naší víry – v protikladu k uznávaným normám, zvykům a způsobům myšlení – přijímáme výhradně vírou? Je na tom něco špatného, když se rozhodneme spoléhat na to, co nám bylo Bohem zjeveno?

SVĚDECTVÍ NOVÉHO ZÁKONA

I v Novém zákoně máme důkaz, který svědčí o preexistenci Ježíše Krista. Asi ten nejznámější výrok pochází z úst samotného Krista. On sám si byl vědom své preexistence. Jsou zaznamenány přímé i nepřímé výpovědi o tom, že Ježíš si skutečně uvědomoval svoji minulost. Příkladem nepřímého výroku o jeho preexistenci jsou slova v L 19,10: „Neboť Syn člověka přišel, aby hledal a spasil, co zahynulo.“ Když někdo řekne, že přišel pracovat do nějakého města, naznačuje tím, že předtím byl někde jinde. Člověk, který by žil celou dobu v jednom městě, by to tak neřekl.

Velmi jasně to Ježíš vyjádřil ve velekněžské modlitbě, když prosil svého Otce: „A nyní ty, Otče, oslav mne svou slávou, kterou jsem měl u tebe, dříve než byl svět.“ (J 17,5)

Jak následující verše dokládají nejen preexistenci Ježíše Krista, ale i to, že si ji sám uvědomoval?

J 3,13 _____

J 8,23 _____

J 8,58.59 _____

J 17,8.24 _____

„Dříve než se Abraham narodil, já jsem.“ (J 8,58) Výraz „JÁ JSEM“ v tomto verši, ale i na jiných místech naznačuje věčnost, věčnou preexistenci. Ježíšovi posluchači tomu velmi dobře rozuměli. Zvedli kameny, aby ho usmrtili, protože takovéto tvrzení považovali za velké rouhání. (v. 59)

„Když Kristus hovoří o své preexistenci, mysl posluchačů napřimuje k nekonečné věčnosti. Ujišťuje nás, že neexistuje doba, kdy by nebyl v úzkém společenství s věčným Bohem. On, jehož hlas Židé poslouchali, byl u Boha, když všechno povstalo.“ (Ellen Whiteová, ST 29. 8. 1900)

Jak nám tento citát spolu s uvedenými verši pomáhá lépe pochopit neuvěřitelnou oběť přinesenou na kříži Golgoty?

ZJEVNÉ ROZPORY

I přes velmi jasné výroky o Ježíšově božské přirozenosti a jeho rovnosti s Otcem nacházíme statě, které potřebují vysvětlení. Například nejoblíbenější a neznámější verš v celé Bibli – Jan 3,16: „Nebot Bůh tak miloval svět, že dal svého jediného Syna, aby žádný, kdo v něho věří, nezahynul, ale měl život věčný.“ Při čtení těchto Kristových slov nás mohou napadat zneklidňující otázky: Jak může tento verš říkat, že Ježíš je „jedinorozený“, když je přece věčný? Někdo ho snad zplodil, jak je tomu v případě nás ostatních?

Výraz „jedinorozený“ (monogenés) se v Novém zákoně vyskytuje devětkrát. Pětkrát se vztahuje na Ježíše a všech pět zmínek najdeme u Jana. (J 1,14.18; 3,16.18; 1 J 4,9) Je příznačné, že těchto pět zmínek se nachází ve spisech autora, který se od prvních slov svého evangelia snaží dokázat božství Ježíše Krista. Své evangelium začíná výrokem: „Na počátku bylo Slovo, to Slovo bylo u Boha, to Slovo bylo Bůh.“ (J 1,1) Bylo by zvláštní, kdyby tento židovský pisatel připsal božství někomu, koho by považoval za stvořenou bytost.

V následujících verších se slovo *monogenés* nevztahuje na Ježíše, ale na někoho jiného. I když neumíte řecky, zkuste odhadnout, kterým výrazem je toto slovo v uvedených verších přeloženo. Co to podle vás znamená?

L 7,11–15 _____

L 8,41.42 _____

L 9,38 _____

O chlapci z Naim, který zemřel, je napsáno, že to byl „jediný syn své matky“. V tomto případě se důraz nedává na zplodění. Text chce spíše zdůraznit jeho jedinečnost – tedy že to bylo její jediné dítě. Totéž platí i ve zmínce o Jairově dceři. Byla to jeho jediná dcera, jeho „monogenés“, a v tom smyslu byla výjimečná. Podobná myšlenka je vyjádřena i v L 9,38.

Z uvedených veršů je vidět, že řecký výraz monogenés se nesprávně překládá jako jednorozený. Správný překlad by měl znít „jediný, jedinečný, unikátní“ (z latinského unicus). Ježíš byl tedy jediný a jedinečný Boží Syn. Toto uvědomění by nás mělo vést k hlubší vděčnosti za Boží lásku v aktu vykoupění.

BOŽSKÁ PŘIROZENOST JEŽÍŠE KRISTA

Novozákonní pisatelé shodně tvrdí, že Ježíš si zasluhuje titul Bůh. Je potřebné si uvědomit, že všichni tito pisatelé (s výjimkou Lukáše, který zřejmě neměl židovský původ) byli zásadní monoteisté (věřili v jediného Boha) a neměli ve zvyku nedbale používat titul Bůh. Jejich svědectví o Ježíšově božství proto pramení z jejich hlubokého přesvědčení.

Co čteme v následujících verších o Ježíšově božské přirozenosti?

Mt 3,3 _____

J 1,1 _____

J 1,18 _____

J 20,28 _____

Mt 3,3 se odvolává na Iz 40,3, kde prorok Izajáš používá výraz „Jahve“, Boží jméno používané ve Starém zákoně. Stavba verše J 1,1 v původním jazyce nedává prostor pro žádné pochybnosti o tom, co chce Jan vyjádřit. Asi 65 let po Ježíšově smrti ho člověk, který s ním byl v úzkém spojení, jasně nazývá Bohem. Pokud jde o verš J 1,18, použitý řecký výraz nazývá v tomto verši Ježíše ve skutečnosti „jedinečným (monogenés) Bohem“.

A co J 20,28? V textu se píše: „Tomáš mu odpověděl...“ Jinými slovy, Tomáš adresoval tato slova Ježíši jako osobní vyjádření své víry. Ježíš se proti jeho vyznání neohradil, to znamená, že s ním souhlasil.

Ježíš jako Bůh je tentýž Ježíš, který byl ochoten položit svůj život za nás. O co víc bychom si kříže měli vážít, když víme, že to byl Bůh, kdo na něm visel!

DŮKAZŮ JE VÍC

V Novém zákoně se nachází mnoho důkazů o Ježíšově božství, nemáme však dostatek prostoru, abychom se jimi podrobněji zabývali. Nový zákon hovoří například o Ježíšově stvořitelské moci, o tom, že je věčný, že má právo odpouštět hříchy a je konečným Soudcem. Jméno Ježíš nacházíme se spojením se jménem Otce na základě rovnosti, jako například v křestní formuli (Mt 28, 19). V J 14,9 Ježíš používá slova, která by z úst kteréhokoli jiného člověka vyznívala jako jednoznačné rouhání: „Kdo vidí mne, vidí Otce.“

Vyhledejte si následující verše. Jak dokládají božství Ježíše Krista?

1 K 1,3 _____

2 K 13,13 _____

Zj 20,6 _____

Zj 22,3 _____

Uvedené verše kladou Ježíše Krista na stejnou úroveň s Bohem Otcem. To je v souladu se slovy, která o sobě pověděl Ježíš, když chodil po prašných palestinských cestách. Například v J 10,30 čteme: „Já a Otec jsme jedno.“ Ježíš a Otec jsou jedné podstaty a jedné přirozenosti, a přece to není jen jedna a tatáž osoba. Je to téměř nepředstavitelné. Čím hlouběji se pokoušíme proniknout do problematiky jednoty Otce a Syna, tím více si uvědomujeme míru naší lidské omezenosti.

Zkuste si však představit, že bytost, kterou jsme poznali jako Boha Otce, by za nás přišla zemřít a bytost, kterou jsme poznali jako Ježíše, by zůstala v nebi (pro zdůraznění hlavní myšlenky používáme lidské představy a výrazy). Vůbec nic by se tím nezměnilo s výjimkou toho, že bychom každého z nich oslovovali jménem, které teď používáme pro toho druhého. Tato představa nám dobře objasňuje, co znamená rovnost v božství.

Zamysli se nad Ježíšovým životem v souvislosti s tím, o čem jsme v tomto úkolu hovořili. Jak se v Ježíšově zrození, službě i oběti projevuje Boží charakter? Proč bychom měli být díky tomu, co o Bohu víme, plní naděje, radosti a důvěry, a to i za těžkých okolností?

DOPORUČENÉ STUDIUM

V knize Touha věků si přečti kapitolu Největší dar lidstvu (TV 9–14; DA 19–26).

Je velmi poučné si všimnout, jak šikovně si Matouš a Lukáš poradili s rodokmenem Ježíše Krista. (Mt 1,16.18; L 3,23–38; 1,26–33) Oba bibličtí pisatelé nemohli být v této otázce opatrnější. Matouš vede linii Ježíšova rodokmenu způsobem, který dokazuje, že byl potomkem Abrahama a krále Davida. Lukášův rodokmen je uváděn zpětně, přes Davida a Abrahama až k Adamovi, který „byl od Boha“. Janovo evangelium zase poskytuje asi nejsilnější tvrzení z celého Písma o Ježíšově božství. (J 1,1–3.14) Je to svědectvím o tom, jak rozhodující je Ježíšovo narození z panny pro celý plán spasení. Narození z panny stojí v evangeliích jako pevný základ, který potvrzuje Ježíšovu preexistenci a božství.

„Jiným nebezpečným bludem je učení, které popírá božství Ježíše Krista a tvrdí, že Ježíš před svým příchodem na tento svět neexistoval. Tento názor přijímají také mnozí z těch, kdo o sobě tvrdí, že věří v Bibli, a to i navzdory tomu, že odporuje naprosto jednoznačným prohlášením našeho Spasitele o jeho božské přirozenosti, o jeho vztahu s Otcem a o tom, že existoval již dříve. Tento názor nelze přijmout bez překrucování Písma. Snižuje nejen náš lidský pohled na dílo vykoupení, ale podkopává také víru v Bibli jako Boží zjevení. O to je nebezpečnější a tím nesnadněji se mu čelí. Jestliže lidé odmítají svědectví inspirovaného Písma o božství Ježíše Krista, je zbytečné se s nimi o to přít, protože je nepřesvědčí ani nejpádňší důkaz... Kdo přijal tento blud, nemůže správně chápat povahu a poslání Ježíše Krista nebo Boží plán záchrany člověka.“ (VDV 343; GC 524)

Otázky k přemýšlení

- 1. Proč je tak důležité držet se učení o Kristově božství a jeho rovnosti s Otcem? Co by plán spasení ztratil, kdybychom se zřekli tohoto učení?**
- 2. Jaký význam má příběh zaznamenaný v Mt 9,1–8? Jakým způsobem tady Ježíš představuje své božství? Jaké spojení existuje mezi našimi tělesnými a duchovními nemocemi?**
- 3. Ve světle kříže uvažujte ve třídě o významu božství Ježíše Krista.**

JEŽÍŠOVA LIDSKÁ PŘIROZENOST

**Texty na tento týden: Ga 4,4; 1 Tm 2,5; 3,16; Žd 4,15.16;
1 J 4,1-3**

Základní verš

A Slovo se stalo tělem a přebývalo mezi námi... (J 1,14)

V Novém zákoně je Ježíš bez jakéhokoliv vysvětlování představen zároveň jako člověk i jako Bůh. Jan po úvodních slovech svého evangelia o Slovu, které bylo Bůh, vyhlašuje něco pozoruhodného – že toto Slovo se stalo tělem a přebývalo mezi námi. (v. 14) Snad s předzvěstí budoucích snah něco dále vysvětlovat Nový zákon velmi jednoznačně a důsledně potvrzuje bezhříšný život Ježíše Krista. (Žd 7,26; 1 Pt 2,22) Ba co víc, pisatelé Nového zákona považují Ježíše za objekt naší úcty a oslavy. (Ř 9,5; Žd 1,6) První křesťané se nezaobírali filozofickými problémy, které souvisejí s označením Ježíše jako Bohočlověka, ani s těžkostmi, které to přinese pozdějším teologům. „Lidství Božího Syna je pro nás vším... Když o tom chceme přemýšlet, uděláme dobře, když budeme dbát na to, co řekl Kristus Mojžíšovi u hořícího keře: Nepřibližuj se sem! Zuj si opánky, neboť místo, na kterém stojíš, je půda svatá. (Ex 3,5) Ke studiu tohoto tématu bychom měli přistupovat s pokorou žáka.“ (1SM 244)

V PŘÍTOMNOSTI TAJEMSTVÍ

V předcházejícím úkolu jsme hovořili o tajemství Ježíšova božství. Avšak i při pohledu na jeho lidství máme před sebou hluboké tajemství. Jak to vyjádřil Pavel: „V pravdě veliké je tajemství zbožnosti: Byl zjeven v těle, ospravedlněn Duchem, viděn od andělů, hlásán národům, došel víry ve světě, byl přijat do slávy.“ (1 Tm 3,16)

Tvrzení, že zakladatelem křesťanství byl Bůh, nebylo v římském světě žádným velkým překvapením. Římsští císaři se totiž běžně prohlašovali za bohy. Ale tvrdit, že „křesťanský Bůh vzal na sebe lidskou podobu, a to do té míry, že trpěl, bylo něco neslýchaného“ (Huston Smith). I když je tato myšlenka řecko-římskému světu naprosto cizí, je přesným vyjádřením toho, o čem svědčí Nový zákon.

Co se v následujících verších dočítáme o Ježíšově lidské přirozenosti?

Mt 1,18–24 _____

L 1,26–35 _____

J 1,1.14 _____

Ga 4,4 _____

Fp 2,5–11 _____

Je úžasné sledovat preciznost, s jakou novozákonní pisatelé přistupují k otázce Ježíšovy lidské přirozenosti. Věcně a jasně vyprávějí příběh jeho původu a vůbec netuší, jakou bouři to vyvolá v následujících staletích. To však neznamená, že první učedníci nečelili sporům týkajícím se totožnosti a přirozenosti Ježíše Krista. I oni se museli s mnohými otázkami vyrovnat. Část tohoto zápasu vidíme i v samotném Novém zákoně. Jejich argumenty však nesloužily k tomu, aby odporovaly racionalistickým nebo vědeckým oponentům. Přesto však zůstává jejich svědectví stále aktuální. Mluví tak, jako by si ani nedokázali představit, že by se kdokoliv odvážil pochybovat o neobyčejném tajemství, které tak dramaticky změnilo jejich život.

VZNIK KONFLIKTU

Když se křesťanství rozšířilo do oblasti řeckého a římského světa, druhá generace křesťanů začala přehodnocovat své základní poselství. Tehdy vyvstaly otázky o podstatě Ježíšovy bytosti: Jak mohla božská a lidská přirozenost žít v jednom těle? Jak se Božství mohlo stát smrtelné? Jaký je Ježíšův vztah k Otci? A mnoho dalších.

Už v prvním století se objevily různé protikladné důrazy. Některé vyzdvihovaly Kristovu lidskou přirozenost na úkor božské, jiné božskou na úkor lidské. Mezi ty, kteří popírali Kristovo božství, patřili ebionité, raní křesťané ze Židů. Koncem třetího století měli podobný postoj ke Kristovu božství ariáni. Arius tvrdil, že Kristus je podstatou jiný než Bůh – není věčný ani všemohoucí, byl stvořen v čase a je nedokonalý. Je první ze všech tvorů a vysoko převyšuje člověka – není však Bůh, ale polobůh. Na koncilu v Niceji roku 325 n. l. však bylo jejich učení jednoznačně odmítnuto.

Z jiného úhlu se na Kristovu přirozenost dívali gnostici. Učili, že duch je dobrý a hmota špatná. Lidské tělo proto podle nich nemohlo sloužit jako nástroj zjevení Nejvyšší bytosti. Někteří gnostikové učili, že Kristus (Logos) sestoupil na Ježíše až při křtu a před utrpením na kříži jej zase opustil. Na kříži tedy zemřel jen Ježíš jako pouhý člověk. Jeho smrt nemá vykupitelský význam, důležitá byla pouze učitelská činnost. Spasení pak budou jen ti, kteří chápou a následují tajnou nauku Krista.

Prostuduj si verše v 1 J 4,1–3. Jak tento text odpovídá na postoj gnostiků?

Spor o to, kým Ježíš vlastně byl, zuřil celých pět století (od druhého do šestého století). Zprvu se týkal Ježíšovy božské přirozenosti. Byl to Bůh? Jestliže ano, jaký vztah měl k Bohu Otci? Později se otázky soustředily na jeho lidskou přirozenost, na to, jak se božská a lidská přirozenost spojily v jedné osobě. Byla to tvrzení proti tvrzení, často v podobě ostrých prohlášení a obvinění, které vedly až k vzájemnému odsuzování. Učení a dogmata se měnila jedno za druhým. Je až spodivem, že uprostřed všech těchto sporů a zmatků nakonec přece jen převážil tradiční biblický názor, který respektuje podstatu Ježíšovy přirozenosti.

Setkal ses někdy s pochybnostmi o lidské přirozenosti Ježíše Krista? Proč musíme být velmi opatrní a nedovolit, aby nás tyto otázky rozdělily, jak se to stalo v rané církvi?

VZAL NAŠI PODOBU

„Když se však naplnil stanovený čas, poslal Bůh svého Syna, narozeného z ženy, podrobeného zákonu...“ (Ga 4,4)

I když všichni současníci znali Ježíše jako lidskou bytost – člověka, máme doklady o tom, že jej přesto mnozí považovali za někoho zvláštního. Když Samařanka běžela do města, aby pověděla, s jakým neobyčejným Židem se setkala u studny, vyjádřila se jednoznačně: „Pojďte se podívat na člověka. . .“ (J 4,29) Takto Ježíšovi současníci běžně hovořili o Ježíši. Dokonce i v situaci, kdy utišil bouři, o něm jeho nejbližší pověděli: Kdo to jen je, že ho poslouchají větry i moře?“ (Mt 8,27)

Jak podporují následující verše to, že Ježíš byl skutečným člověkem z masa a kostí?

M 8,24 _____

M 21,18 _____

J 4,5.6 _____

J 4,7; 19,28 _____

J 11,33–35 _____

Dokud žil Ježíš na zemi jako člověk, dobrovolně se vzdal nezávislého používání svých božských schopností. Nepoužíval je, ale nezřekl se jich. Tyto vlastnosti mu zůstaly a on je mohl kdykoliv využít ve svůj prospěch, ale neudělal to. Pokušení použít svoji božskou moc, aby se dostal z těžkostí způsobů, které nám nejsou dostupné, bylo nejednou součástí jeho každodenních zkoušek.

Písmo, i když v nás vyvolává určité otázky, nedává vždy definitivní odpověď. Vůbec se například nepokouší do detailů vysvětlit, v jakém vztahu je lidská a božská stránka Ježíšovy přirozenosti. Jasně však říká, že Kristus byl vyváženou bytostí. Nevede žádné diskuse o formální stránce tohoto spojení, spíše se omezuje na jasné vyznání, že takové spojení nastalo a Syn narozený z ženy byl skutečně Boží Syn. (Ga 4,4) „Kristus nepředstíral, že na sebe vzal lidskou podobu; On ji skutečně přijal. Skutečně měl lidskou přirozenost.“ (Ellen Whiteová, Lift Him Up 74)

Proč je pro nás tak důležité, že Kristus měl lidskou přirozenost? Jaký význam má, že Ježíš se stal lidskou bytostí a zná naše lidská omezení?

CÍTÍ NAŠI SLABOST

„Nemáme přece velekněze, kterému by byly cizí naše slabosti; vždyť na sobě zakusil všechna pokušení jako my, ale nedopustil se hříchu.“ (Žd 4,15.16)

Proč bylo potřebné, aby Ježíš přišel na tento svět v lidském těle? To je velmi důležitá otázka. Neměli bychom k ní však přistupovat jen racionálním způsobem. V tomto případě nemusíme hledat odpověď, která nám dává smysl. Nejde o nezávislé vědecké, filozofické nebo sociologické zkoumání, které by nám dalo jasnou odpověď. Ani bychom si neměli vytvářet vlastní hypotézy. Nejbezpečnější je pozorně naslouchat, co nám k tomuto tématu zjevuje sama Bible. Některé z důležitých výroků nacházíme v listu Židům. Je vůbec zajímavé, že právě tento list se ze všech knih Bible nejvíce soustřeďuje na Ježíše jako velekněze v nebeské svatyni.

Každý z uvedených veršů poukazuje na jeden aspekt Ježíšova příchodu v lidském těle a konkrétně odpovídá na otázku: Proč to udělal? Jaké důvody jsou v těchto verších uvedeny?

Žd 2,9

Žd 2,14.15

Žd 2,16.17

Žd 2,18

Žd 4,14–16

Žd 5,8.9

Všimněte si, že v každém z uvedených výroků je oslavován Ježíš a vždy z toho vyplývá užitek pro nás. Tyto inspirované důvody Ježíšova lidství a utrpení bychom měli brát zcela vážně. Měly by v nás probudit radost z toho, že Ježíš naplňuje naše potřeby, že jeho náruč je pro nás doširoka otevřená, že ví, v jak těžké situaci se nacházíme, protože tady byl, že cítí naši slabost a prožívá naši bolest. Je možné si představit laskavějšího Spasitele, více chápatějšího a soucitnějšího Velekněze? Nesmírná radost a vděčnost se probudí v srdcích těch, kteří si uvědomují, že trpěl za nás za všechny. Takto povzbuzení „přistupme tedy směle k trůnu milosti“ (Žd 4,16) a zcela se mu odevzdejme.

Prožíváš v současné době nějaké zkoušky? Pomáhá ti, když víš, že Ježíš cítí tvoji bolest a rozumí ti?

VĚČNÁ SOUNÁLEŽITOST

„Je totiž jeden Bůh a jeden prostředník mezi Bohem a lidmi, člověk Kristus Ježíš.“ (1 Tm 2,5)

Když si představíme propastný rozdíl mezi Bohem a námi, zaráží nás, že Bůh se k nám snížil a vzal na sebe lidské tělo. Poté co dokončil své poslání na zemi, by jistě většina z nás očekávala, že se zřekne své podoby s námi a naplno se vrátí k tomu, kým byl předtím. Zjišťujeme však – a to nás nesmírně udivuje – že Ježíš bude navěky součástí lidstva – nechal si totiž naši přirozenost!

Přemýšlejte o důsledcích, které vyplývají z následujících veršů, pokud jde o Ježíšovu věčnou sounáležitost s námi:

L 24,36–43 _____

Sk 1,10.11 _____

Sk 17,31 _____

1 Tm 2,5 _____

„Svým životem a smrtí dosáhl Kristus něčeho mnohem většího než jen pouhé obnovy toho, co zničil hřích. Satanovým cílem bylo navždy oddělit člověka od Boha. V Kristu je však naše spojení s Bohem ještě těsnější, než by bylo, kdybychom byli nikdy nepadli. Kristus vzal na sebe naši podobu, a tím se spojil s lidmi poutem, které nikdo nemůže přetrhnout. Je s námi spojen navždy. Bůh tak miloval svět, že dal svého jediného Syna, aby žádný, kdo v něho věří, nezahynul, ale měl život věčný. (J 3, 16) Bůh dal svého jediného Syna, aby se stal jedním z lidí a své lidství si navždy ponechal. . . . Bůh v osobě svého Syna přijal lidskou podstatu a přenesl ji do nebe. Syn člověka sedí na trůnu vesmíru.“ (TV 13; DA 25) „Kristus vystoupil do nebe ve svaté lidské přirozenosti. Tuto lidskou přirozenost vzal s sebou do nebeských síní a bude ji mít po celou věčnost jako Ten, kdo vykoupil každou lidskou bytost v Božím městě.“ (Ellen Whiteová v 6BC 1054)

Jaké dojmy v tobě vyvolává vědomí, že Kristus si po celou věčnost chce ponechat svoji lidskost – sounáležitost s námi lidmi? Jak se tím projevuje Boží láska k lidstvu?

DOPORUČENÉ STUDIUM

Když se ve středověku vedly spory o osobě Ježíše Krista, významným milníkem byl koncil v Chalcedonu (451 n. l.), který vyhlásil, že Ježíš Kristus je plně Bůh a plně člověk: „...my všichni jednohlasně učíme, že ... náš Pán Ježíš Kristus je jeden a tentýž Bůh, dokonalý v božství a dokonalý v lidství, pravý Bůh a pravý člověk, ... ve svém božství jedno s Bohem a ... ve svém lidství jedno s námi, ve všem podobný nám, s výjimkou hříchu...“ (A History of Christian Thought)

„Pokud jde o vtělení Ježíše Krista do lidské podoby, stojíme nechápajíc před neproniknutelným tajemstvím. ... Čím víc o tom uvažujeme, tím úzasnější se nám to zdá. Jak obrovský je kontrast mezi Kristovým božstvím a bezmocným děťátkem v betlémských jeslích! Jak můžeme překlenout vzdálenost mezi mocným Bohem a bezmocným dítětem? A přece, Stvořitel světa, ten, v kterém byla plnost božství, tělesně přišel jako bezmocné dítě v jeslích. Mnohem vyšší než kdokoliv z andělů, rovný s Otcem v důstojnosti a slávě, a přece oblečený do roucha lidství! Božská a lidská přirozenost se tajemně spojily a Bůh a člověk se stali jedno. Toto sjednocení představuje naději pro naše padlé lidské pokolení.“ (Ellen Whiteová v ST, 30. 7. 1896)

Otázky k přemýšlení

- 1. Máš nějaké pochybnosti o Kristově lidské přirozenosti? Proč si musíme dávat pozor, abychom nebyli příliš tvrdí a dogmatictí, pokud jde o některé citlivé otázky Kristovy lidské přirozenosti?**
- 2. Ellen Whiteová říká, že Ježíšova lidská přirozenost je pro nás vším. (1SM 244) Co tím chtěla říci? Jaké praktické důsledky to má pro tvůj život s Bohem?**
- 3. Jaký význam má učení o Ježíšově lidství pro osobní svědectví každého z nás? Má skutečnost Kristovy lidské přirozenosti praktický význam pro náš každodenní život?**

MOUDROST JEŽÍŠOVA UČENÍ

Texty na tento týden: Mt 5-7; 20,25-28; J 8,1-11

Základní verš

I žasli nad jeho učením, neboť je učil jako ten, kdo má moc, a ne jako zákoníci. (Mk 1,22)

Existuje nebezpečí, že při přemýšlení nad moudrostí Ježíšova učení neuděláme rozdíl mezi Ježíšem a ostatními uznávanými učiteli, kteří žili v průběhu staletí. Ježíšovo učení nebylo jen moudré. Obsahovalo i určitý prvek, kterým se lišilo od všeho, co bylo napsáno předtím nebo potom. Vyznačovalo se jakousi definitivní platností, přesvědčivostí a nezvratností. Můžeme to říci i tak, že to byl Bůh, kdo hovořil v lidském těle. I když mnozí nepoznali skutečnou identitu Ježíše Krista, přece doznávali, že na něm a na tom, co pověděl, bylo něco výjimečného. „...zástupy žasly nad jeho učením; neboť je učil jako ten, kdo má moc, a ne jako jejich zákoníci.“ (Mt 7,28.29)

NEJVĚTŠÍ KÁZÁNÍ

Mt 5–7

Rok co rok upadnou mnohá kázání do zapomnění. Některé si lidé nějakou dobu pamatují. Jak neobyčejná slova by musel kazatel pronést, aby je lidé citovali dva tisíce let? A dokonce si pamatovali i místo, kde byla pronesena? Právě takové bylo Kázání na hoře.

Během první světové války vytiskla společnost The Society of Friends toto Ježíšovo kázání jako malý leták bez jakéhokoli komentáře či úvodního slova. Chtěla jej rozšířit mezi spojeneckými vojsky. Britská a francouzská vláda to však nedovolily. Bylo v něm totiž uvedeno, že lidé mají milovat své nepřátele – a vlády nemohly dopustit, aby něco takového četli vojáci na frontě.

Přečti si všechna blahoslavenství. Která považuješ ve své životní situaci za nejpotřebnější? Mt 5,3–12

Některé myšlenky tohoto oddílu popisují stav nebo okolnosti, ve kterých se může ocitnout kdokoli z nás. Ten, kdo prožívá žal či utrpení, si svůj stav nevybral. Ovšem o tichost (lépe řečeno pokoru) bychom měli usilovat. Prorok Sofonjáš nás k tomu vybízí těmito slovy: „Hleďte Hospodina, všichni pokorní země, kdo jednáte podle jeho práva. Hleďte spravedlnost, hleďte pokoru...“ (Sf 2,3) Pro nás není přirozené být hladoví a žízňiví po spravedlnosti, ani tuto touhu nemůžeme v sobě vyvolat. Ale Ježíš nás vyzývá, abychom o to usilovali.

Kterých myšlenek a oblastí se ještě Kázání na hoře dotýká?

Náš vliv na společnost (Mt 5,13–16)

Boží zákon (Mt 5,17–20)

Podstata náboženství (Mt 5,21–30)

Rozvod (Mt 5,31.32)

Odplata (Mt 5,38–48)

Láska k nepřátelům (Mt 5,43–48)

Modlitba (Mt 6,5–15)

Přemýšlej o blahoslavenstvích a ostatních tématech Ježíšova Kázání na hoře. Které myšlenky tě oslovují? Které z nich nejvíce ovlivňují tvé jednání?

CO JEŽÍŠ UČIL O BOHU

V době Ježíše byl obraz Boha pokřiven. Ježíš ho přišel svým životem a svými slovy napravit. Protože přišel od Boha, jeho zjevení je dokonalé a není na něm co vylepšovat či zdokonalovat. V minulosti proroci mluvili o Bohu, ale „v tomto posledním čase k nám promluvil ve svém Synu, jehož ustanovil dědicem všeho a skrze něhož stvořil i věky.“ (Žd 1,1b.2) Ježíš je nejdokonalejším zjevením Nejvyšší Bytosti.

Co řekl Ježíš o Bohu?

Mt 5,8.9 _____

Mt 18,5.6.10; 19,13.14 _____

J 10,27–30 _____

V jakékoli společnosti, starověké i moderní, je možné normy slušného chování posoudit podle toho, jak chrání ty nejzranitelnější – a nikdo není bezbrannější než děti. Ježíšův zájem o ně musel jejich matky velice povzbudit a potěšit. Pro Ježíše bylo důležité, aby věnoval svůj čas malým dětem, aby jim projevil lásku a žehnal jim.

Tím ukázal, že Bohu záleží skutečně na každém. Stará se nejen o děti, ale o všechny, kteří jsou bezbranní nebo zneužívaní. Je i Bohem slabých a utlačovaných. Když se Ježíš díval do tváří malých dětí, možná myslel na to, kolik nevinných dětí zemřelo na rozkaz Heroda (Mt 2,16–18) nebo kvůli krvavému výnosu starověkého faraona namířenému proti všem židovským nově narozeným chlapcům (Ex 1,15.16). Muselo pro něj být nesmírně bolestné, když viděl všechny ty děti, které se stanou obětí lidské nesnášenlivosti, sobectví či nelásky. Ježíš přišel představit Boha, který je láska – který je naprostým opakem všech, kdo ubližují či zabíjejí.

Jakého Boha přišel Ježíš představit? Jak se tento Bůh projevuje ve tvém životě?

JEŽÍŠOVO UČENÍ O ODPUŠTĚNÍ

„A odpusť nám naše viny, jako i my jsme odpustili těm, kdo se provinili proti nám... Neboť jestliže odpustíte lidem jejich přestoupení, i vám odpustí váš nebeský Otec; jestliže však neodpustíte lidem, ani váš Otec vám neodpustí vaše přestoupení.“ (Mt 6,12.14)

Ze všeho, co Ježíš vyslovil, patří mezi nejdůležitější jeho slova o odpuštění.

V mučivé agónii kříže, když se mu vojáci a okolostojící posmívali a uráželi ho, chvějícími se rty vykřikl: „Otče, odpusť jim, vždyť nevědí, co činí.“ (L 23,34) V Kázání na hoře smysl odpuštění ještě prohloubil, když řekl, že pokud neodpustíme těm, kdo se vůči nám provinili, nemůžeme očekávat, že Bůh odpustí nám. (Mt 6,12.14.15)

Co Ježíš učí v následujících výrocích o odpuštění?

Mt 12,31.32 a 18,6 _____

Mk 2,5–12 _____

Mk 14,21 _____

L 7,36–50 a 17,3.4 _____

J 8,1–11 _____

V Mk 14,21 čteme, že Ježíš vyslovil běda nad člověkem, který „Syna člověka zrazuje“. Předpokládejme však, že by tento člověk svůj hřích vyznal a činil pokání. Porovnejme, jak rozdílně se zachovali Jidáš a Petr poté, co zradili Ježíše. Když Ježíše zatkli a odsoudili, Jidáše začaly trápit výčitky svědomí. Vrátil proto peníze velekněžím a starším se slovy: „Zhřešil jsem, zradil jsem nevinnou krev!“ (Mt 27,4) V protikladu k Jidášovu veřejnému projevu lítosti Petr slzy pokání vyplakal potichu a v soukromí. Nevrátil se do Kaifášovy soudní síně, aby napravil svoji zradu. A přece, jeden byl odsouzen, druhému bylo odpuštěno. V čem byl hlavní rozdíl?

Jak nám jde odpuštění v praxi?

Žena může odpustit manželovi, který se dopouští domácího násilí. Znamená to ale, že si nechá dále ubližovat?

Jak odpustit a zároveň být dostatečně moudrý, rozvážný a uchránit sebe i druhé od těch, kteří zrazují naši důvěru?

CO JEŽÍŠ UČIL O POKOŘE

„...kdo se mezi vámi chce stát velkým, buď vaším služebníkem; a kdo chce být mezi vámi první, buď vaším otrokem.“ (Mt 20,26b.27)

V jednom průzkumu, který se uskutečnil v roce 1995, položili několika atletům otázku: Kdyby existoval doping, který by vám zaručil, že na olympijských hrách získáte zlatou medaili, ale současně by vám do pěti let způsobil smrt, vzali byste si jej? Přes 50 % z nich odpovědělo ano. Tento výsledek ukazuje, jak moc vidina úspěchu a slávy ovlivňuje lidi současné společnosti. Být „před kamerou“, držet v rukou mnoho peněz – to je touha mnoha lidí 21. století.

Prostuduj si následující verše a přemýšlej o lidské touze být první:

Mt 18,1–6 _____

Mt 20,25–28 _____

Mt 23,1.5–12 _____

1 Pt 5,1–3 _____

V dějinách se několikrát stalo, že v důsledku nepříznivých okolností se pyšní diktátoři ocitli v bídě mezi utečenci nebo ve vězení, kde museli poslouchat příkazy nelítostných dozorců. Jen výjimečně se panovník sám vzdal na určitý čas trůnu, aby poznal život lidí na okraji společnosti. Ať už byli k takovému rozhodnutí donuceni, nebo si jej svobodně vybrali – je to neporovnatelné s tím, jak se pokořil Ježíš Kristus. Apoštol Pavel říká, že pravý Bůh – Bůh celého vesmíru – „...přece na své rovnosti nelpěl, nýbrž sám sebe zmařil, vzal na sebe způsob služebníka, stal se jedním z lidí. A v podobě člověka se ponížil, v poslušnosti podstoupil i smrt, a to smrt na kříži.“ (Fp 2,6–8)

Proč bychom se ve světle kříže a úžasné Ježíšovy pokory měli stydět za všechny formy sebevyvyšování? Jak se chránit před touto jemnou, a přece nebezpečnou formou sebeklamu?

CO JEŽÍŠ UČIL O MILOSTI A VÍŘE

„Milostí tedy jsme spaseni skrze víru. Spasení není z vás, je to Boží dar; není z vašich skutků, takže se nikdo nemůže chlubit.“ (Ef 2,8.9) Tato slova napsal apoštol Pavel, když přemýšlel nad Kristovým poselstvím o spasení. Vyjádřil to jinak než Ježíš, proto by někoho mohla napadnout otázka, zda Ježíš věřil v ospravedlnění vírou. Takto položená otázka by však znamenala, že nerozumíme ani Pavlovi, ani Ježíši. Každý z nás může jiným způsobem vyjádřit, jak rozumí Boží úžasnou milost zjevenou v Ježíši, a může na ni vlastním způsobem odpovědět. Ve způsobu pohledu na toto vyjádření bychom měli být k sobě tolerantní.

Ježíš přišel jako ztělesnění, zosobnění milosti. Setkat se s ním znamenalo setkat se s milostí. „Spatřili jsme jeho slávu, slávu, jakou má od Otce jednorozený Syn, plný milosti a pravdy. (J 1,14b)

Co Ježíš učí v následujících příbězích o milosti a víře?

Mt 14,28–31 _____

Mt 20,1–15 _____

L 7,36–48 _____

L 15,11–31 _____

J 8,1–11 _____

Z uvedených veršů se dozvídáme, co Ježíš prostřednictvím podobenství a příkladů za svého života učil o milosti. Jak by mohl Petr zapomenout na svoji bezmoc, když ho během jedné noci na jezeře přemohla úzkost? Jeho jedinou záchranou bylo křičet o pomoc k Tomu, jehož moc přesahovala jeho síly. A odpověď přišla okamžitě! Bez čekání. Nebylo potřebné splnit nějaké podmínky nebo předpisy. Stačila tři slova, která Petr instinktivně vyřkl v největším zoufalství: „Pane, zachraň mne!“ (Mt 14,30) Ježíš hned vztáhl ruku a uchopil jej. To je milost.

Který z uvedených příběhů je pro tebe nejsilnějším svědectvím o Boží milosti? Když jsi takovouto milost dostal, jsi ochoten poskytnout ji těm, kteří si ji stejně jako ty nezasluhují?

DOPORUČENÉ STUDIUM

Podle historika Hustona Smitha se Ježíšovy výroky „v dějinách vzpomínají a opakují nejčastěji ze všech projevů, které kdy zazněly. Miluj svého bližního jako sebe samého! Co chcete, aby lidé dělali vám, to činite i vy jim. Pojďte ke mně všichni, kteří se namáháte a jste obtíženi, já vám dám odpočinutí. Poznáte pravdu a pravda vás osvobodí. Ježíš však nejčastěji vyslovoval příběhy a podobenství – o pokladu ukrytém v poli, o rozsévači, o kupci a perle, o dobrém Samařanovi. Ti, co jej poslouchali, museli zvolat: Člověk nikdy takto nemluvil!

Nejpůsobivější na Ježíšových naučeních však není to, že je vyslovil, ale že podle nich žil. Ze záznamů víme, že celý jeho život byl naplněn pokorou, sebezapřením a láskou, která nehledala své vlastní cíle. Nejvyšším důkazem jeho pokory je to, že se nedá přesně zjistit, co si Ježíš o sobě myslel. Nezaobíral se tím. Trápilo jej, co si lidé myslí o Bohu. . . . Vidíme, že ignoroval bariéry, které se vinou různých zvyků vytvořily mezi lidmi. Miloval děti. Nenáviděl nespravedlnost a snad ještě víc pokrytectví, protože pomocí něj se lidé skrývali sami před sebou.“ (The Illustrated World’s Religions)

Otázky k přemýšlení

- 1. Ježíš se nezabýval mnohými z otázek, o kterých se dnes ve společnosti a v církvi hovoří: drogami, zdravotní reformou, homosexualitou, otroctvím, klonováním, potraty apod. Co můžeme vyvodit z toho, že Ježíš o určitých otázkách nic neříká?**
- 2. Jakou roli může Ježíšovo učení sehrát v současných mezinárodních konfliktech? Mohou křesťané toto učení uplatňovat při řešení problémů ve svém domově, církvi, společnosti? Kdy odpuštění nevyřeší problémy, před kterými stojí národy nebo jednotlivci? Anebo je vyřeší vždy?**
- 3. I přes univerzální platnost Ježíšova Kázání nahoře se stává, že když stojíme před reálnými problémy života, často ho ignorujeme. Proč je tomu tak? Jak je to ve tvém osobním životě? Co můžeš udělat, abys tyto principy vědomě vnášel do svého každodenního chození s Pánem?**

JEŽÍŠOVO ÚŽASNÉ DÍLO

**Texty na tento týden: Mt 4,23–25; 8,25–27; 11,2–6;
12,22.23; Sk 3,19–21**

Základní verš

Když viděl zástupy, bylo mu jich líto, protože byli vysílení a skleslí jako ovce bez pastýře. (Mt 9,36)

I při zběžném čtení Ježíšova životopisu v evangeliích si všimneme jedné zajímavosti: s výjimkou nevšedních událostí, které se odehrály při jeho narození, máme o Ježíšově dětství a mládí jen velmi málo záznamů. Tato „mezera“ vedla v průběhu staletí ke spekulacím o tom, co Ježíš dělal během těchto let.

Bible se soustřeďuje především na Ježíšovu dospělost a jeho tři a půlleté působení. Jak byla tato tři léta výjimečná! Tento svět dosud nic podobného nezažil. Když Ježíš dokončil Kázání na hoře, scéna se nečekaně mění – Ježíš se věnuje lidem a reaguje na jejich potřeby. U Ježíše to nebyla jen slova. Jeho činy byly toho důkazem. Jednal vždy v zájmu jiných a bez jakékoliv vypočítavosti. To dokazuje začátek „nové éry“. Přišlo Boží království a Ježíš byl zde, aby je slavnostně uvedl.

KDO TO VLASTNĚ JE?

Mt 8,25–27

Jaký důvod Ježíšova příchodu na svět uvádějí verše Mt 8,1–4?

Jen co Ježíš dokončil své Kázání na hoře, pospíchal dolů, aby naplnil potřeby lidí. První, koho potkal, byl člověk postižený malomocenstvím. Tato nemoc symbolizovala hřích, ve kterém se člověk nacházel. Ježíš se však malomocného dotkl a tento člověk se uzdravil.

Zbytek osmé kapitoly a celá kapitola devátá dokazují, že Ježíš má moc nad přírodou – utišuje bouři (Mt 8,23–27); má moc nad démony – uzdravuje posedlé (8,28–33); má moc nad nemocemi a neduhy – uzdravuje ochrnutého a ženu trpící krvácením (9,1–8.20–22); má moc nad smrtí – křísí Jairovu dceru (9,18.19.23–26). Tyto příběhy nám ukazují, že Ježíš má moc nad všemi bouřemi a těžkostmi, které nás sužují.

Co se můžeme naučit z veršů Mt 8,23–27?

„Rozbouřená a divoká voda symbolizovala pro Izrael síly, které stojí proti Boží svrchovanosti.“ (The Interpreter’s Dictionary of the Bible, 809) Lidé se v úžasu ptali: „Kdo to jen je, že ho poslouchají větry i moře?“ (Mt 8,27) Toto zvolání nám připomíná Izajášův výrok, kde Bůh volá nebe a zemi za svědky proti svému vzpurnému lidu: „Vůl zná svého hospodáře, osel jesle svého pána, mne však Izrael nezná, můj lid je nechápavý.“ (Iz 1,3) Z celého stvoření je jen jeho lid nevěrný. Nejsme někdy i my tím jediným stvořením, které nepochopilo Ježíše?

DOKONALÝ ZÁZRAK

Smrt a chudobu Ježíš potkával při svém působení na zemi velmi často. V takových situacích je člověk bezbranný. Ježíš se však postavil i tomu, co je z lidského pohledu definitivní – smrti. Vrátil život mrtvému děvčátku; krvácející ženě, která dvanáct let trpěla, daroval nový začátek.

Vyhledej některé z následujících statí. Připomeň si, jak velké zázraky se tehdy udály, a zamysli se nad tím, jak úžasný je náš Spasitel. (Mt 9,27–34; 12,22.23; 14,25–31,34–36; 15,29–31; 20,29–34; Mk 2,1–12; L 6,19)

Zkus si jeden z těchto textů pomalu a pozorně přečíst a představit si jej, prožít jej. V Mt 12,22.23 je popsáno, jak k Ježíši přivedli muže, který byl slepý a němý. Zavři oči a chvíli zkus nemluvit. Jak se asi cítil tento nešťastný člověk? Slepý si nedovede představit, co se děje okolo něj, a protože je němý, nemůže se ani na nic ptát. Původní řecké slovo naznačuje, že mohlo jít dokonce o člověka hluchoněmého. A ten se setkává s Ježíšem. Když od něj Ježíš odchází, mužovy oči jsou doširoka otevřené a jazyk oplývá chválou!

V Mt 15,30.31 čteme: „Tu se k němu sešly celé zástupy a měly s sebou chromé, mrzáky, slepé, hluchoněmé a mnohé jiné. Kladli je k jeho nohám a on je uzdravil, takže se zástupy divily, když viděly, že němí mluví, mrzáci jsou zdraví, chromí chodí a slepí vidí; i velebily Boha izraelského.“

Ježíš zaslíbil, že jeho následovníci budou činit větší zázraky, než činil on. Co to znamená? Proč nevidíme kolem sebe taková zázračná uzdravení? Můžeme toto zaslíbení vztáhnout i na zdravotní službu, kterou církev dělá? Jak můžeš ty jako jednotlivec pokračovat v této Ježíšově službě?

PROČ TO DĚLÁ?

Mt 4,23–25

V osmdesátých letech minulého století vedla policie v USA vyšetřování proti jedné rozhlasové stanici, která ve svých náboženských programech vyzývala lidi, aby zaslali své osobní modlitby do vysílání a přiložili i finanční dar na podporu programu. Policie chtěla vědět, co se stane s těmito prosbami a finančními dary. To, co zjistila, ji šokovalo. Rozhlasoví evangelisté šli na poštu, převzali dopisy od posluchačů, otevřeli je, dary si vzali a lístky s prosbou o modlitby odhodili hned na poště do koše.

V uvedených verších čteme, že Ježíš chodil po celém území Galileje a obrovský zástup ze všech oblastí tohoto regionu šel za ním. V deváté kapitole se Matouš k tomuto tématu vrací. Přidává důležitý rozměr, který nám pomáhá rozlišit, že Ježíšův motiv k službě byl zcela odlišný než důvody vzpomínaných podvodníků rozhlasového vysílání.

Jaký motiv se podle Mt 9,35.36 skrýval za Ježíšovou službou?

Slovo soucit, lítost pochází z řeckého výrazu, jenž se vztahuje na „vnitřnosti“. Ve starověku lidé považovali vnitřnosti za sídlo emocí. Soucit je něco víc než sympatie. Soucit vychází z nitra, ze srdce.

V evangeliích se stále znovu setkáváme s tím, že hloubka soucitu odhaluje Ježíšův slitovný postoj k lidem. Malomocný ho prosí: „Chceš-li, můžeš mě očistit. Ježíš se slitoval, vztáhl ruku, dotkl se ho a řekl: „Chci, buď čist.“ (Mk 1,40.41)

Pokud bychom si dokázali představit někoho, kdo pomáhá a nemyslí přitom na osobní zisk nebo slávu, byl by to určitě Ježíš. Motivovala ho láska, kterou evangelia nazývají soucitem. Do jaké míry je soucit motivem tvých pocitů a jednání vůči druhým?

ZNAMENÍ MESIÁŠE

Mt 11,2–6

Ze své cely vysílá Jan Křtitel k Ježíši naléhavé poselství: „Jsi ten, který má přijít, nebo máme čekat jiného?“ (Mt 11,3) Jako čtenáři evangelií se můžeme cítit takovouto otázkou zaskočení. Cožpak to nebyl tentýž Jan, který u Jordánu s takovou jistotou vyhlásil, že Ježíš je Mesiáš? (J 1,29–36) Proč začal pochybovat právě tehdy, když „uslyšel ve vězení o činech Kristových“? (Mt 11,2) Pro naše studium je však důležité to, co mu Ježíš odpověděl: „Jděte, zvěstujte Janovi, co slyšíte a vidíte: Slepí vidí, chromí chodí, mrtví vstávají, chudým se zvěstuje evangelium.“ (v. 4.5)

Ježíš chtěl Janovi nepřímo povědět, že jeho služba je znamením začátku „nové éry“. Mesiáš skutečně přišel. Při těch slovech Ježíš jistě myslel – kromě jiného – i na slavné mesiášské proroctví zaznamenané v knize proroka Izajáše.

Přečti si Iz 29,18.19; 35,5.6; 61,1–3. Tyto verše hovoří o službě Mesiáše. Proč bylo pro Jana i ostatní lidi těžké pochopit, že Ježíš je Mesiáš?

Chápání Ježíšovy služby jako naplnění proroctví a začátek mesiášské éry je zřetelné z Matoušova výkladu událostí. To, co Ježíš dělá, dává do širšího, mesiášského kontextu: „...aby se naplnilo, co je řečeno ústy proroka Izajáše: ‚On slabosti naše na sebe vzal a nemoci nesl.‘“ (Mt 8,17 cituje Iz 53,4) Se stejnou myšlenkou se setkáváme, když Matouš hodnotí Ježíšovu službu: „Ježíš obcházel všechna města i vesnice, učil v jejich synagogách, kázal evangelium království a uzdravoval každou nemoc a každou chorobu. Když viděl zástupy, bylo mu jich líto, protože byli vysílení a skleslí jako ovce bez pastýře.“ (Mt 9,35.36)

Při čtení těchto veršů se nejspíše divíme, jak mohl být Jan a další tak nechápaví a nevidět, kdo byl Ježíš. Při zpětném pohledu se nám zdá všechno jasné. Může se však stát i nám, že budeme stejně tak slepí vůči tomu, co je „jasná pravda“? Jak tomu můžeme zabránit?

ZNAMENÍ DEFINITIVNÍ OBNOVY

Sk 3,19–21

Uzdravení démonem posedlého muže, který byl slepý a němý, nevedlo farizeje k tomu, aby chválili Boha. Právě naopak, začali Ježíše obviňovat: „On nevyhání demony jinak, než ve jménu Belzebula, knížete démonů.“ (Mt 12,24) To bylo podnětem k tomu, aby Ježíš vysvětlil význam svých činů: „Jestliže však vyháním demony Duchem Božím, pak už vás zastihlo Boží království.“ (v. 28)

Tento výrok je důležitý, protože podle evangelií Boží království není jen přítomná realita (jak to vyplývá z uvedeného výroku), ale také budoucí skutečnost. (Mt 26,29; L 23,42; J 18,36)

Ježíšovy činy jsou předzvěstí definitivní obnovy. Když Ježíš četl v nazaretské synagoze ze svitku a hlavní poselství z Izajáše vztáhl na sebe (L 4,18.19), řekl tím mnohem víc než všechny jeho činy v průběhu krátkého, tří a půlletého působení. „Léto milosti Hospodiny“, kdysi jubilejní rok, představovalo vyhlášení slavnostního uvedení Božího království, které začíná příchodem Mesiáše a bude završeno, když budou všichni vězni propuštěni a svobodu, všem slepým bude navrácen zrak, bude odstraněn útlak a v celém vesmíru zavládne dokonalá radost.

Co se z následujících veršů dovídáme o vztahu mezi Ježíšovou službou a konečnou obnovou? Mk 5,35–43; L 7,11–15; J 11,38–44; Sk 3,19–21

Nejsilnějším znamením vlády hříchu je smrt. Když Ježíš během své služby křísil k životu, poukazoval na to, že jednou přijde den, když smrti už nebude. „Já jsem první i poslední,“ říká vzkříšený Kristus v Janově apokalyptickém vidění. „Byl jsem mrtev – a hle, živ jsem na věky věků.“ (Zj 1,18) Všichni ti, které Ježíš během svého působení na zemi vzkřísil k životu, opět zemřeli. Ale Ježíš hledí dál – ke konečné obnově (vzkříšení), kdy „se naposled ozve polnice. Až zazní, mrtví budou vzkříšeni k nepamětnosti...“ (1 K 15,52)

Jaký význam má pro nás naděje na vzkříšení? Máš důvod věřit Božímu zaslíbení, že jednoho dne bude smrt navždy zničena?

DOPORUČENÉ STUDIUM

Prostuduj si následující citát. Má nějakou souvislost s tím, o čem jsme v tomto úkolu mluvili? Pozoruješ v něm i určité napětí či nesoulad? Nebo zdůrazňuje totéž, jen jiným způsobem?

„Evangelia jsou plná Ježíšových zázraků. Nebylo by však správné, kdybychom kladli důraz jen na ně. Ani sám Ježíš je nezduřazňoval. Téměř všechny učinil nenápadně a v tichosti, daleko od zástupů, jako projev moci a víry. Na Ježíšovu službu získáme lepší pohled, jestliže zdůrazníme to, co vyzdvihl jeden z jeho učedníků: Když chtěl Petr oslovit jistou skupinu lidí, považoval za nevyhnutelné shrnout a symbolickým způsobem představit Ježíšův život, proto řekl: ‚... Ježíš procházel zemí, všem pomáhal a uzdravoval všechny...‘ (Sk 10,38) Zcela přirozeně a bez přetvářky chodil mezi obyčejné lidi, i mezi ty, kterými společnost opovrhovala, uzdravoval je a radil jim. Ježíš prostě činil dobře všem. Záleželo mu na tom, aby ti, kteří byli stále s ním, pochopili, že kdyby se Boží dobrota měla projevit v lidské podobě, tak se projeví takto.“ (Huston Smith)

Otázky k přemýšlení

1. **Ellen Whiteová říká, že „velké dílo evangelia neskončí menším projevem Boží moci, než jakým se vyznačoval jeho začátek.“ Když se přiblíží konec, nastane mohutné, celosvětové oživení. „Budou se dít zázraky, nemocní budou uzdravováni; věřící budou provázet znamení a zázraky.“ (VDV 396; GC 611.612) Sleduješ, jak se toto proroctví plní? Jakou roli v něm můžeš hrát? Jaké poslání a úkol má tvůj sbor? Jak se můžeš na tuto dobu lépe připravit?**
2. **Představ si, že se objeví někdo, kdo bude dělat stejně úžasné zázraky, jaké činil Ježíš. Jak bys na tyto projevy měl reagovat?**
3. **Přemýšlejte o uzdravující moci v současnosti, jak je naznačeno v části na pondělí.**

MOC JEŽÍŠOVÝCH SLOV

**Texty na tento týden: Mt 5,48; 18,21.22; 19,3-12;
L 12,32-34; J 19,25-27**

Základní verš

Oni odpověděli: „Nikdo nikdy takto nemluvil.“ (J 7,46)

Některé Ježíšovy výroky ukazují na zcela jiné hodnoty, než považujeme za běžné. Například myšlenka, že máme nastavit druhou tvář a nevzpírat se tak zlému. V nitru však většina z nás cítí, že bychom měli zlu odporovat všemi možnými způsoby. Jak můžeme milovat ty, kteří jsou našimi nepřáteli? Nemáme snad nepřátele nenávidět? Milovat přece máme přátele a své blízké! Avšak Ježíšova slova směřují naši lásku a zájem na všechny lidi.

Ještě víc nás přivádí do rozpaků jeho prohlášení, že do Božího království spíše vejdou vyvrhelové a prostitutky a další jim podobní, než mnozí, kteří se považují za spravedlivé. Jak je to možné?

Ježíš říká, že šťastní jsou ti, kteří pláčou, kteří jsou milosrdní a kteří mají čisté srdce. My si myslíme, že šťastní jsou ti, kteří jsou bohatí, mocní, kteří dobře vypadají a mají mnoho přátel.

Ani tyto Ježíšovy výroky však nebyly ty „nejprovokativnější“. V tomto úkolu se zamyslíme nad několika Ježíšovými radikálními vyhlášeními, která jej – jak bychom dnes řekli – proslavila.

Co jimi chtěl Ježíš povědět? Do jaké míry od nás očekává, že budeme podle nich žít?

O MANŽELSTVÍ A ABSTINENCI

Jedny z Ježíšových nejtěžších výroků řeší problém manželství a rozvodu. Prečti si Mt 19,3–12. Které věci jsou nám jasné? Které naopak jsou těžko pochopitelné? Jaké je hlavní poselství těchto Ježíšových slov?

Pro farizeje to bylo „příliš velké sousto“. Všimněte si například, jak postavili otázku záměrně ve prospěch mužů: „Je dovoleno propustit manželku z jakékoli příčiny?“ (v. 3) Odpověď má znít samozřejmě ne, a Ježíš jim takto jasně odpovídá. (v. 4–6) Ale pohnutku, která je vedla k této otázce, zjišťujeme až ve verši 7: „Proč tedy Mojžíš ustanovil, že muž smí propustit svou manželku tím, že jí dá rozlukový lístek?“ Ježíš jde dál než Mojžíš a zpřísňuje podmínky, za kterých může dojít k rozdělení manželů. Ostře napadá ty muže, kteří touží lehkovážně se zbavit svých manželek. Jedinou příčinou, která to dovoluje, je podle Ježíše smilstvo. Pokud je příčinou cokoliv jiného, pak se tito muži dopouštějí cizoložství. (v. 8.9) Překvapení učedníci mu skočili do řeči: Jestli je to takto, pak je lépe se neženit. (v. 10)

Jejich reakce byla podnětem k jednomu z nejtěžších výroků, jaké Ježíš řekl.

Prečti si Mt 19,11.12. Kdo jsou ti, kteří nemohou pochopit Ježíšova těžká slova?

Kdo patří mezi ty, „kterým je to dáno“? (v. 11) Je to zvláštní skupina lidí obdarovaných mimořádnou (sexuální) zdrženlivostí? Jaké jsou tři kategorie lidí, kteří se zřekli manželství? Jak máme dnes uplatňovat tyto myšlenky? Nejtěžší slova vyřkl Ježíš nakonec: „Kdo to může pochopit, pochop.“ (v. 12)

„Celibát není běžný a normální stav. Židé celibát neschvalovali a lidi, kteří takto žili, litovali. Praktikovaly ho jen některé asketické skupiny, například esejci... Písmo říká, že Petr byl ženatý. Pravděpodobně i ostatní učedníci byli ženatí... Ježíš nikde nedoporučuje celibát – ani pro křesťany obecně, ani pro představitele církve. Není to přirozené a nepřispívá to k rozvoji vyváženého charakteru, jak tomu bývá v normálním manželství.

Slova našeho Pána (v Mt 19,12), pokud bychom je přejali doslovně, by byla v rozporu s Písmem jako celkem. Představa zmrzačení těla není v Bibli podložitelná. Zdá se, že vhodnější je chápat tento výrok jako přirovnání k Ježíšovu vyhlášení v Mt 5,30 (o odseknutí končetiny, která vyvolává pokušení).“ (5BC 455.456)

O ODPUŠTĚNÍ

Přečti si Mt 18,21.22 a zamysli se nad těmito verši. Jaké přestupky má Ježíš na mysli? Mluví se v textu o odpuštění mezi spoluvěřícími nebo i spoluobčany?

„Rabíni omezili odpuštění na tři prohřešky. Petr zvýšil tento počet na sedm, na počet představující dokonalost, a domníval se, že postupuje podle učení Pána Ježíše. Kristus však učil, že v odpouštění nemáme nikdy stanovit míru. Boží odpouštějící milost má být měřítkem našeho odpuštění. Důvod pro každé odpuštění je v nezasloužené Boží lásce.“ (Perly moudrosti, 121, 125)

Při přemýšlení nad odpuštěním nezapomeň na Ježíšova slova na kříži: „Otče, odpusť jim, vždyť nevědí, co činí.“ (L 23,34) Ježíš prosí Boha, aby odpustil těm, kteří ho ukřižovali. Kdo je zahrnut ve slově „jim“? Římští vojáci? Kaifáš? Pilát? Herodes? Velekněží a zákoníci? Neměli bychom i my každému odpustit?

O MAJETKU A DÁVÁNÍ

Bohatému mládenci Ježíš řekl: „Prodej všechno, co máš, rozděl chudým a budeš mít poklad v nebi...“ (L 18,22) Tento radikální příkaz vysvětlujeme většinou tak, že jde o specifickou podmínku určenou tomuto mladému muži, kterou Ježíš vyslovil proto, že viděl do jeho srdce. Ježíš nás tím upozorňuje na jeden velký problém, který byl pro tohoto předního muže překážkou spasení – na majetek. Nedává snad stejný příkaz nám všem?

V L 12,33.34 dává Ježíš stejnou radu i ostatním, kteří mají finanční prostředky: „Prodejte, co máte, a rozdejte to. Opatřete si měšce, které se nerozpadnou, nevyčerpatelný poklad v nebi, kam se zloděj nedostane a kde mol neničí. Neboť kde je váš poklad, tam bude i vaše srdce.“

Jak máme rozumět tomuto výroku? Zastával Ježíš názor, že všichni křesťané mají vždy a všude rozdávat svůj majetek? Jaké praktické problémy by vznikly, kdybychom tuto radu chápali doslovně? Kdyby všichni křesťané prodali svůj majetek a rozdali by jej chudým, v jaké ekonomické situaci bychom se ocitli jako lidé i jako církev? Z čeho by žily naše rodiny?

V textu objevíme tři postřehy, které nám pomohou osvětlit tento problém. Jednak si všimněme, co se vlastně stalo během Ježíšova působení. Zdá se, že malá skupina soustředěná kolem Ježíše měla peníze v hotovosti, které spravoval Jidáš. (J 12,6; 13,29) Dále si všimněme, co se dělo v rané církvi mezi křesťany, kteří poslechli tuto Ježíšovu radu. (V Sk 4,32–37 čteme, že šlo o dobrovolný, ale dobře organizovaný systém sbírek.) A za třetí, zkoumejme, co se dělo v rané církvi po událostech zapsaných v knize Skutků. (Později už v Pavlových, Petrových a Janových listech nečteme o žádném hromadném předávání majetku, ale o dobrovolných sbírkách pro chudé.)

Bible neodsuzuje bohatství jako takové. Co chtěl tedy Ježíš zdůraznit? Vystihuje verš L 12,34 podstatu jeho slov?

O DOKONALOSTI

Pro mnohé lidi patří mezi nejtěžší Ježíšovy výroky ten, který se nachází uprostřed Kázání na hoře: „Budte tedy dokonalí, jako je dokonalý váš nebeský Otec.“ (Mt 5,48) V průběhu staletí zápasili svědomití křesťané o dosažení této Ježíšem dané úrovně, kterou si vysvětlovali jako stav úplného vítězství nad světem, tělem a satanem. Někteří se bičovali a týrali nebo absolvovali dlouhé poutě. Jiní se toho snažili dosáhnout co nejpřísnějším dodržováním zákona. Cíl jim v každém případě stál za to. Ale je to skutečně ta forma dokonalosti, ke které nás Ježíš v Mt 5 vybízí?

Porovnej následující dvojice biblických textů. Všimni si, jak se navzájem doplňují a vyvažují:

Mt 10,34–39 a L 14,26–27 _____

Mt 7,7–11 a L 11,9–13 _____

Mt 5,48 a L 6,32–36 _____

Ježíšova zdánlivě tvrdá slova zaznamenaná v L 14 jsou zmírněna jejich paralelou v Mt 10, která nám pomáhá lépe pochopit, co jimi chtěl Ježíš povědět. Zatímco verše v Mt 7 hovoří o modlitbě a Ježíšově příslibu, že nám dá „dobré dary“, když o ně budeme prosit (v. 11; což však může mimovolně nasměrovat naši mysl na materiální věci), Lukáš namísto toho píše, že Ježíš slíbil „Ducha svatého“ (L 11,13), což značně mění význam jeho slov.

Podobně můžeme spojit i poslední dvojici veršů. Kde Matouš cituje Ježíše: „Budte tedy dokonalí, jako je dokonalý váš nebeský Otec,“ (Mt 5,48) tam Lukáš zaznamenává jeho slova takto: „Budte milosrdní, jako je milosrdný váš Otec.“ (L 6,36) To nám už mnohem lépe objasňuje smysl Kristových slov. U Lukáše se v kontextu hovoří o lásce k nepřítelům a půjčování, aniž bychom očekávali, že nám to bude vráceno. Ježíš říká, že odměna za takové jednání je veliká: budeme „syny Nejvyššího, neboť on je dobrý k nevděčným i zlým“. (v. 36) V textu u Matouše je situace podobná. Před veršem o tom, že máme být dokonalí, jsou verše, ve kterých se praví, že máme milovat nepřátele a modlit se za ty, kteří s námi jednají zle; jako potvrzení těchto slov je dále řečeno, že Bůh sesílá déšť na spravedlivé i na nespravedlivé. Ježíš nás tím chtěl povzbudit, abychom byli takoví, jaký je náš nebeský Otec – laskaví ke všem bez rozdílu. To je dokonalost v kontextu uvedených veršů. Určitě jde o vysoký cíl... Ale o co jiného by nám vlastně mělo v životě jít?

O RODINĚ

„U Ježíšova kříže stály jeho matka a sestra jeho matky. . . Když Ježíš spatřil matku a vedle ní učedníka, kterého miloval, řekl matce: ‚Ženo, hle, tvůj syn!‘ Potom řekl tomu učedníkovi: ‚Hle, tvá matka!‘“ (J 19,25–27)

Jistá mladá žena se v devadesátých letech minulého století připojila ke skupině Davida Koreshe v Texasu, který sám sebe vyhlásil za mesiáše a zfanatizoval své následovníky. Krátce nato jí v Kanadě zemřela matka. Když se chystala zúčastnit jejího pohřbu, „charismatický guru“ jí to rozmlouval: není přece dobré, aby mrhala čas a prostředky na tyto světské účely. V jejich společenství prý budou probíhat mnohem důležitější věci. A tak se tato žena pohřbu vlastní matky nezúčastnila.

Přečti si následující Ježíšovy výroky: Mt 10,34–37; 12,46–50; L 9,59–62; 12,49–53; 14,26. Jak bys reagoval na tyto verše, které zdánlivě podporují fanatické vůdce jako Koresh hanobící přirozená rodinná pouta?

Ježíšovy výroky jsou pro současného člověka tvrdé. Ale když pochopíme, co ve skutečnosti znamenají, náš pohled na ně se změní. Jak je to v případě, kde je uvedeno: „Nech mrtvé, ať pochovávají své mrtvé“? (L 9,60) Byl otec tohoto potenciálního učedníka skutečně mrtvý? Anebo chtěl tento člověk ve skutečnosti povědět: Půjdu za tebou po otcově smrti, až si dám do pořádku celý svůj majetek. . . Jak máme porozumět Ježíšovu výroku v L 14,26, že nikdo nemůže být jeho učedníkem, pokud „se nedoveče zříci svého otce a matky, své ženy a dětí, svých bratrů a sester, ano i sám sebe“? Jak jsme si včera připomněli, paralelní texty u Matouše objasňují, co chtěl Ježíš říci. U Matouše Ježíš mluví o těch, kteří milují otce, matku a ženu víc než jeho. (Mt 10,37) „Slovo ‚zříci se‘ bychom měli v Bibli často chápat jednoduše jako. . . milovat méně.“ (5 BC 811) Ježíš tím zdůrazňoval myšlenku, že Bůh má být v našem životě na prvním místě.

Často se stává, že rodinná pouta jsou pro nás ta nejsilnější. A je to tak správně. Proč i přes tyto vztahy musí být Bůh vždy na prvním místě?

DOPORUČENÉ STUDIUM

Některým Ježíšovým výroky je skutečně těžké porozumět, zvláště když je citujeme vytržené z kontextu. Pokud je však znovu studujeme spolu s dalšími paralelními výroky, které je doplňují a vyvažují, mnohé z nich pochopíme mnohem snadněji. Jasně si uvědomíme, že následovat Ježíše se nedá polovičatě. Buď se mu odevzdáme úplně, ať to stojí, co to stojí, anebo se mu neodevzdáme vůbec.

Otázky k přemýšlení

- 1. Můžeme krásně mluvit o tom, že Bůh má být v našem životě na prvním místě, a to i před rodinou; ale ještě to neznamená, že tak skutečně činíme a posilňujeme tím svoji víru. Na celém světě je však mnoho křesťanů, kteří se právě kvůli víře odcizili své rodině. Jaká situace je ve tvém sboru? Znáš někoho, kdo ztratil blízké kvůli tomu, že chtěl být věrný Ježíši? Pokud ano, jak mu můžeme jako církevní rodina nahradit tuto ztrátu?**

JEŽÍŠOVO ZVLÁŠTNÍ CHOVÁNÍ

**Texty na tento týden: Mt 4,12.13; 8,28–32; 11,18.19;
21,12.13; L 2,41–51; 5,32; 1 K 1,26–28**

Základní verš

Přišel Syn člověka, jí a pije – a říkájí: „Hle, milovník hodů a pitek, přítel celníků a hříšníků!“ (Mt 11,19)

V předchozím úkolu jsme se soustředili na Ježíšovy výroky, které současný člověk ne vždy lehce pochopí. V tomto úkolu budeme zkoumat Ježíšovo zvláštní a mnohdy překvapivé chování.

Jako lidé máme pokušení přetvořit si Ježíše podle svého obrazu. Revolucionář v něm vidí jednoho z revolucionářů. Stejně tak se sociální konzervativci domnívají, že Ježíš byl jedním z nich. Z určitého pohledu je to logické. Vždyť naše vlastní kultura a situace tvoří perspektivu, z které buď vědomě, anebo nevědomě vnímáme realitu. Když si to však uvědomíme, můžeme se pokusit – aspoň v rámci našich omezených možností – vytvořit si objektivní pohled na Ježíše, jak nám ho představují evangelia.

Když to uděláme, zjistíme, že není lehké jej zařadit, dát do „příhrádky“ s nápisem „vyřešeno“. Namísto toho jsme někdy zmateni tím, jak se choval, a ptáme se: Čeká od nás, že budeme jednat také tak?

V tomto úkolu se podíváme na některé zvláštní případy, abychom se naučili rozpoznat, co z Ježíšova chování můžeme přijmout za své a co zřejmě ne.

ZANEDBÁVÁNÍ RODIČŮ?

Jak jsme si pověděli, evangelia téměř mlčí o prvních třiceti letech Ježíšova života. Jeden záznam z tohoto období však přece jen máme.

Přečti si L 2,41–51. Jaký dojem v nás na první pohled vyvolává tato pasáž o Ježíšově vztahu k rodičům? Mohlo by tu jít také o něco jiného? Co nám může naznačovat verš 47?

Tato událost na první pohled budí dojem, že Ježíš byl nezodpovědný chlapec, který nemyslel na bolest a úzkost svých rodičů. Kteří rodiče by se nerozhněvali, když dítě nerespektuje jejich rady a pravidla?

Je to jedna z událostí, jež naznačují, že používání Ježíšova chování jako vzoru má také své hranice. Zdá se, že už tady – když měl Ježíš dvanáct let – se setkáváme s jeho mesiášským posláním. Začíná si uvědomovat svoji zodpovědnost být věrný Tomu, který je nekonečně vyšší než jeho rodiče, i když si jich skutečně váží. Lukášův stručný záznam nechává desítky nezodpovězených otázek. Například: kdo se postaral o jídlo a bydlení pro chlapce během těch tří dnů? Pokusili se kněží nějakým způsobem najít jeho rodiče?

Jakou odpověď dal Ježíš rodičům? Co jim tím nepřímo říkal?

„Ale oni jeho slovu neporozuměli,“ dodává Lukáš (L 2,50). Ježíš se s nimi vrátil domů a jako dítě se jim podřídil (v. 51), snažil se je respektovat. Nemáme zmínku ani o tom, že by se omluvil za těžkosti a obavy, které rodičům způsobil.

Ježíšův celý život byl podřízen Bohu a jeho království – a to i za cenu nepochopení. Může se stát, že také ty budeš nepochopen, protože chceš být Bohu věrný? Jestli jsi to už zažil, jak můžeš pomoci někomu, kdo prožívá podobnou zkušenost?

PROJEVOVÁNÍ HNĚVU?

Když se Ježíš vrátil z hory proměnění, jistý muž ho prosil, aby uzdravil jeho syna. Vysvětloval, že s chlapcem přišel za učedníky, ale oni jej nedokázali uzdravit. Ježíšova odpověď v nás vyvolává dojem, jako by ho tato prosba rozhněvala a znepříjemnila mu život. „Pokolení nevěřící a zvrácené, jak dlouho ještě budu s vámi? Jak dlouho vás mám ještě snášet? Přiveďte mi ho sem!“ odpověděl Ježíš. (Mt 17,17) Tato slova nejsou typická pro toho, koho známe jako milého, jemného a laskavého. Jak bychom si mohli vysvětlit tato Ježíšova slova a způsob, jakým je pronesl? Není to pro nás jednoduché.

V evangeliích nacházíme také další případy, kdy se Ježíš zjevně rozhněval.

Jak rozumíš veršům Mt 21,12.13 a Mk 3,1–5?

Mnozí křesťané si myslí, že v dnešním složitém světě bychom se měli rozhodovat tak, že si v každé situaci budeme klást otázku: co by na mém místě udělal Ježíš? Zní to docela jednoduše, dokud se nezamyslíme nad tím, co vlastně Ježíš dělal. Tehdy zjistíme, že odpověď není tak jednoduchá. Jaké důsledky například vyplývají z uvedených veršů pro naše chování?

„Náš předpoklad, co by Ježíš udělal dnes, do jisté míry souvisí s tím, co skutečně udělal tehdy, v prvním století v římské Palestině. . . Měl by dnešní křesťan kopírovat také zvláštní případy, jako bylo prokletí fíkovníku nebo vyčištění chrámu? Když v našem oblíbeném obchodě nebudou mít ovoce, které nám tolik chutná – zkrátka protože je zima – vyslovíme s Ježíšovým požehnáním kletbu nad oddělením ovoce, obchodními manažery a nad vším, na co nám padne zrak? Jestliže kazatel nám v sobotu už od samého rána mluví do života nebo jsme právě našťvaní na některé sborové činovníky nebo programy, máme snad začít během bohoslužby rozbíjet a převracet lavice, kazatelnu, oltář – prostě všechno, co není přibité, a vyhánět milé sálové diakony?“ (F. Scott Spencer)

Jaké principy nacházíme v uvedených příbězích? Ježíš přišel jako Mesiáš, Spasitel lidstva. Jak rozpoznáme to, co udělal, aby splnil tento úkol, od toho, v čem chtěl, abychom jej následovali?

NIČENÍ OSOBNÍHO MAJETKU?

Hlavní myšlenka tohoto úkolu je o tom, že Ježíše považujeme za svůj vzor. Je to však jednoduchý cíl, „následovat jeho příklad“? Dospěli jsme k tomu, že to musíme dobře zvažovat a rozlišovat. Jsou případy, a je jich většina, ve kterých vidíme jasný etický příklad hodný následování. V jiných však tento princip jasný není. Uvádíme dva příklady:

Pročti si Mt 8,28–32 (por. Mk 5,1–20; L 8,26–39) a Mt 21,18.19 (por. Mk 11,12–14.20.21). Proč asi Ježíš dovolil démonům, aby vstoupili do stáda prasat? Udělal by totéž, kdyby tam bylo stádo ovcí? Kde vidíme v Ježíšově jednání soucit a pochopení? Bral Ježíš – bez ohledu na své stravovací zásady – v úvahu to, že stádo představuje živobytí pro rodiny v tomto městě? Nenapadla tě v souvislosti s tímto příběhem myšlenka odškodnění?

„Kdyby tato prasata patřila pohanům, zřejmě bychom zůstali bez vysvětlení, proč zahynula. Říct, že démoni dostali jen příkaz nechat toho muže a že do prasat vešli z vlastního popudu, by bylo v rozporu s jejich prosbou adresovanou Ježíši a jednoznačným výrokem Marka a Lukáše, že Ježíš jim to dovolil.“ (R. C. H. Lenski) Jiný teolog vidí v Ježíšově jednání „silný protest“. Říká, že „jméno Legie i symbol prasat naznačuje římskou vojenskou okupaci“. Ježíšovým závěrem bylo podle něj „protestovat proti římskému útlaku Izraele“ (F. Scott Spencer).

Ellen G. Whiteová říká, že „škoda, která majitelům sviní vznikla, jim vlastně měla pomoci. Zabývali se jen světskými záležitostmi a duchovní věci je vůbec nezajímaly. Ježíš je chtěl vytrhnout z jejich sobecké lhostejnosti, aby mohli přijmout jeho milost.“ (TV 215; DA 338) Tento komentář nám pomáhá pochopit neštěstí, které postihlo obyvatele městečka. Měli bychom však také my jednat podobně? Anebo je to jeden z případů, kdy Ježíš jednal jako Mesiáš a prorok a nešlo mu o to, aby tím dal příklad, který máme následovat? A co podobný případ, kdy proklel fíkovník (který měl zřejmě také svého vlastníka)?

NEVŠÍMAVOST VŮČI PRONÁSLEDOVANÝM?

Ve svém dramatickém popisu posledního soudu Ježíš hovoří o tom, že národy, které se před ním shromáždí, rozdělí do dvou skupin – na ovce a kozy. Ovcím kromě jiného poví: „... byl jsem ve vězení, a přišli jste za mnou.“ (Mt 25,36)

Následující verše si přečti v souvislosti s tímto Ježíšovým výrokiem. Jak tyto verše souvisí s jeho soudním vyhlášením?

Mt 4,12.13 _____

Mt 11,2.3 _____

Mt 14,1–13 _____

Jak si vysvětlit Ježíšovo chování během Janova věznění? Když se poprvé doslechl, že je Jan ve vězení, vrátil se do Galileje. (Mt 4,12) Všechno nasvědčuje tomu, že ho ve vězení nenavštívil. (Mt 11,2.3) Jan vysílá své učedníky za Ježíšem s otázkou. Byla to zřejmě jediná možnost, jak se s ním mohl zkontaktovat. Při setkání s nimi Ježíš Jana pochválil, aby ho posílil, ale nenavštívil ho.

Otázky, které nás nejvíce na tomto světě pronásledují, se týkají utrpení: Kde je Bůh, když trpíme? Částečnou odpověď nacházíme v tom, jak se Ježíš v tomto případě zachoval vůči Janovi. I když byl Bohem v lidském těle a měl moc zasáhnout, neudělal to. Nezachránil toho, kdo mu pomohl připravit půdu pro jeho službu. Jan je zavražděn a Ježíš mlčí – i když je zřejmé, že se ho to velmi dotýkalo. Ježíš ani jeho učedníci pravděpodobně nebyli na Janově pohřbu.

Jak bys vysvětlil Ježíšovo jednání během těchto smutných dní? Jaké okolnosti mohly sehrát svoji roli při jeho rozhodování?

(Podle 5 BC 316 se představitelé národa snažili umlčet oba – Jana i Ježíše.)

Pomáhá nám to, jak se Ježíš zachoval k Janu Křtiteli, pochopit, proč Bůh často mlčí, když prožíváme těžkosti?

TRÁVENÍ ČASU V POCHYBNÉ SPOLEČNOSTI?

Mnozí z nás mají o Ježíši nesprávnou představu i v dalším aspektu. Vždy, když slyšíme, že se setkával s lidmi na okraji společnosti, se tomu buď začneme bránit, anebo máme sklon to zveličovat. Jako bychom nedokázali v klidu se zamyslet nad tím, co tento aspekt Ježíšova života pro nás znamená.

Prostuduj si pasáže Mt 9,10–13; 11,18.19; L 5,32 a 1 K 1,26–28. Co se z nich můžeme naučit?

Pokud bychom si chtěli Ježíše představit za podobných okolností v dnešní době, potom bychom jej viděli, jak sedí mezi lidmi pochybné morálky právě tehdy, když je jim spolu nejlépe (ve starověkém světě to bylo při jídle) – když spolu jedí a pijí, poslouchají hlasitou hudbu a v přitímní opodál prostitutky čekají na zákazníky. Tak nějak to tehdy vypadalo – a právě na takovém místě byl i Ježíš.

Je zajímavé, že nejhanlivější přezdívku, kterou mu jeho nepřátelé dali – „milovník hodů a pitek“ – se dozvídáme od samotného Ježíše. (Mt 11, 19; L 7,36) „Takové výčitky – i když přehnané – nebyly nikdy vysloveny proti Janu Křtiteli ani třeba proti Gándhímu, ale vůči tomu, kdo trávil mnoho času tím, že se setkával s lidmi na různých hostinách a večírcích.“ (F. S. Spencer) I kdyby to bylo přehnané, šlo o vážné nařčení: Spasitel světa byl obviněn z opilství a přejídání.

Můžeme něco z těchto veršů přenést do svého života? Co bychom přejímat neměli? Proč se Ježíš setkával s takovými lidmi? Jaké praktické principy z toho můžeme vyvodit?

DOPORUČENÉ STUDIUM

„Ježíš viděl v každém člověku bytost, kterou je třeba pozvat do nebeského království. Získával si srdce lidí tím, že chodil mezi ně a vždy chtěl jen jejich dobro. Vyhledával je na ulicích, v domech, na lodích, v synagogách, na březích jezera i na svatbě. Setkával se s nimi při jejich každodenní práci a zajímal se o jejich běžné starosti. Přicházel se svým učením do jejich příbytků a celé rodiny mohly ve svých domovech pocítit vliv jeho božské přítomnosti. Pro každého měl velké pochopení, a to mu pomáhalo získat jejich srdce.“ (TV 93; DA 151)

„Skutečný úspěch při styku s lidmi může přinést jen Kristova metoda. Spasitel se potkával s lidmi jako ten, kdo chce jejich dobro. Projevoval jim soucit, sloužil jejich potřebám a získával si jejich důvěru. Pak je vyzval: ‚Následujte mne‘.“ (ŽNP 40; MH 143)

Otázky k přemýšlení

1. Jaký je spravedlivý hněv? Kdy je opodstatněný a kdy ne?
2. V čem je pro nás příkladem Ježíšův vztah k opovrhovaným lidem? Zdá se, že ve všech svých společenských kontaktech si Ježíš počínal velmi zodpovědně. Co bychom se z toho měli naučit, když se snažíme přiblížit k lidem v pochybné společnosti?
3. Do jaké míry je Ježíšovo chování pro nás vzorem? Dovedl bys uvést příklad, kdy se nemůžeme řídit tím, jak se zachoval on?
4. Stává se, že když chceme jednat podle Boží vůle, lidé nás nepochopí. S něčím podobným se setkáváme i v Ježíšově dětství. Proč ale musíme být velmi opatrní? Někteří lidé mají pocit, že jim Bůh řekl, aby udělali to či ono, a přitom velmi ublíží sobě nebo jiným. Jak si můžeme být jistí, že jde o Boží vůli? Za jakých podmínek můžeme udělat určitou věc, i když ostatní tomu nebudou rozumět? Anebo bychom se měli vždy poradit s druhými, dříve než uděláme něco, o čem jsme přesvědčeni, že nám to nařídil Bůh? Současně si však dávejme pozor, abychom nebyli překážkou někomu, kdo je veden Bohem k něčemu, co se nám možná zdá divné a neobvyklé.

INTENZITA CHOZENÍ S BOHEM

**Texty na tento týden: Mt 4,4; L 2,40; 6,12; J 4,34; J 17;
1 J 2,6**

Základní verš

Kdo říká, že v něm zůstává, musí žít tak, jak žil on. (1 J 2,6)

Adventisté jsou mírumilovní lidé. Máme radost, když čteme v tisku něco pozitivního o církvi nebo o jejích členech. Jak bychom však zareagovali v situaci, kdy by nás jednoho dne někdo označil v médiích za lidi, kteří rozvrcejí společnost? Máme dostatečně silnou jistotu a důvěru v Boha, která by nás podržela? V takových situacích musíme obdivovat Ježíše. Umíme si vůbec představit, co to pro něj znamenalo, když ho uráželi, haněli a osočovali právě nejvyšší státní a církevní představitelé té doby?

V evangelích čteme, jak špatně se k němu chovali římsští vojáci. „Navlékli mu purpurový plášť, upletli trnovou korunu, vsadili mu ji na hlavu a začali ho zdravit: ‚Buď zdrav, židovský králi!‘ Bili ho po hlavě holí, plivali na něj, klekali na kolena a padali před ním... Pak ho vedli ven, aby ho ukřižovali.“ (Mk 15,17–20)

Ježíšova síla spočívala v jeho spojení s Bohem, v intenzitě jeho chození s ním.

Dítě rostlo v síle a moudrosti a milost Boží byla s ním. (L 2,40)

Jak už bylo řečeno, o Ježíšově dětství toho víme velmi málo. Čteme o jeho narození a prvních letech, včetně návštěvy chrámu, když mu bylo dvanáct. (L 2) Ale to je vše – až do jeho křtu Janem na začátku jeho veřejného působení, když „mu bylo asi třicet let“ (L 3,21–23).

Přesto se však můžeme zamyslet nad tím, co víme o jeho životě, a vyvodit jisté závěry o jeho duchovním základu, který získal v dětství. Vnitřní síla a moc, s níž se setkáváme u Ježíše během jeho veřejné služby, se nezrodily během jednoho dne. Jejich původ je v intenzivním chození s Bohem.

Přečti si příběh o Ježíši v chrámu. (L 2,39–52) Jaký byl duchovní základ, na kterém Ježíš stavěl? Jakou úlohu v tomto procesu sehrávali rodiče?

Tato pasáž (kromě narození) je vším, co bylo zaznamenáno z prvních třiceti let Ježíšova života. Bibličtí badatelé zjistili, že velká část evangelií se soustřeďuje na poslední týden Ježíšova života. Nejde přitom ani tak o životopis, jako spíše o „velikonoční příběh o ukřižování“. Zřejmě je tomu tak proto, aby se pozornost čtenáře nasměrovala ke dvěma rozhodujícím událostem křesťanské víry – a těmi jsou tajemství Ježíšova narození (vtělení) a význam jeho smrti a vzkříšení. Mezi těmito dvěma událostmi vidíme jeho nesobecký život služby. Kristovo zaměření a odevzdanost, které pozorujeme v jeho životě, jsou důsledkem prohlubujícího se vztahu s Bohem, který byl pevný, hluboce osobní a intenzivní.

Jaké principy z tohoto příběhu můžeme vztáhnout na náš duchovní život?

ZAČÁTEK JEHO SLUŽBY

„Je psáno: ‚Ne jenom chlebem bude člověk živ, ale každým slovem, které vychází z Božích úst.‘“ (Mt 4,4)

Po křtu Ježíš odchází na čtyřicet dní do judské pouště, aby se tam modlil a rozjímal o svém poslání. Nikdo z nás zřejmě osobně nic podobného neprožil. Toto duchovní soustředění zdaleka převyšuje naše obvyklé zkušenosti. Jsme naplněni úžasem, když si uvědomíme, jakou snahu Ježíš vynaložil, aby dosáhl co nejbližšího kontaktu s Bohem.

Jednoznačným důvodem pro odchod na poušť však byla zkouška. (Mt 4,1; L 4,2) Pokušitel byl nablízku, aby této příležitosti využil. Spasitelův hlad zneužil jako svůj nástroj. Zoufale se snažil vrazit klín mezi Ježíše a jeho Otce, narušit Ježíšovo pevné spoléhání se na Boha, oslabit intenzitu jeho chození s Bohem a vniknout do této intimní blízkosti.

Jaká byla podle Ježíšovy odpovědi intenzita jeho chození s Bohem? Jaké podněty to přináší do našeho života? Mt 4,3–10; L 4,3–12

Při přemýšlení o pokušení na poušti musíme pamatovat na Ježíšovo jedinečné poslání v plánu spasení. Ježíš byl neposkvrněný Boží Syn. Když přišel v lidské podobě na tento svět, žil zcela mimo sféru hříchu – a to ne jeden den, ale po celou dobu, kdy byl na této zemi. Zápasil, jako my zápasíme, byl zkoušen, jako jsme my zkoušeni – a přece zůstal bez hříchu. Zkuste si představit, že třicet let budete používat svůj počítač, psát články, dělat domácí úkoly, odpovídat na dopisy – a nikdy neuděláte jedinou chybu. Anebo hraje te třicet let na klavír a ani jednou nezahrajete špatný tón.

Takový byl Ježíšův život. Nepřišel nám dát pouze příklad nesobeckého života, zemřel jako hříšný člověk a tím přinesl spasení této planetě. Proto čteme o jeho intenzivním chození s Bohem.

ŽIVOT MODLITBY

V těch dnech vyšel na horu k modlitbě; a celou noc se tam modlil k Bohu. (L 6,12)

Ježíšův život byl životem modlitby. Jeho veřejná činnost začala dlouhým obdobím zvláštních modliteb a společenství s Bohem. Biblický záznam naznačuje, že z této zkušenosti se vrátil plný živé moci. (L 4,14) Pro něj bylo nepřirozené žít byt jen malou chvílí bez toho, aniž by svou mysl povznášel k Bohu, aniž by prožíval živé spojení s nebem. Je zajímavé, že přestože byl celý jeho život nepřetržitým spojením s Otcem, před každou důležitou událostí nebo rozhodnutím si našel čas na modlitbu.

Jak se podle uvedených veršů Ježíš spoléhal na Boha? Prosil o jeho vedení a sílu ve chvílích, které byly důležité, těžké či nebezpečné? Povšimni si také, jaké zvláštní události následovaly po jeho modlitbách:

Mt 14,23 (porovnej s v. 24–33)

L 6,12 (porovnej s v. 13–16)

J 17 (porovnej s v. 18,1–3)

Zdá se, že Mk 1,35 nepopisuje jen jeden případ, ale spíše jeho zvyk, když říká, jak Ježíš „časně ráno, ještě za tmy, vstal a vyšel z domu; odešel na pusté místo a tam se modlil“. Každý den začínal s Bohem. Avšak v době výjimečné potřeby intenzitu modliteb ještě zvýšil. V L 6,12 je napsáno, že těsně předtím, než si vyvolil dvanáct učedníků, strávil Ježíš celou noc na horském úbočí při modlitbě, zřejmě v soukromí, stranou od svých následovníků. (L 6,13) Dříve než chodil po vodách rozbourěného jezera, určitý čas strávil komunikací se svým Otcem. Také poslední týden před svým ukřižováním se Ježíš intenzivně a naléhavě modlil za své učedníky a za svůj lid, který bude na zemi až do konce.

Prečti si Ježíšovu velekněžskou modlitbu v J 17. Které prvky hlubokého osobního chození s Bohem tady nacházíš? Které události tě přivádějí na kolena? Máš zkušenost s tím, že ti modlitba pomohla ve složité situaci? Jak můžeš zlepšit svůj modlitební život?

MISIE

Ježíš jim řekl: „Můj pokrm jest, abych činil vůli toho, který mě poslal, a dokonal jeho dílo.“ (J 4,34)

Ježíš si neustále uvědomoval hlubokou temnotu, která jej obklopovala. „Musím(e) (v Bibli jsou možné obě varianty) konat skutky toho, který mě poslal, dokud je den. Přichází noc, kdy nikdo nebude moci pracovat,“ řekl. (J 9,4) Toto nadšení pro misii pozorujeme při jeho setkání se samařskou ženou. V přítomnosti této ženy náhle zapomíná na hlad i žízeň a plně se věnuje misii.

Žena je z tohoto setkání tak překvapená, že zapomíná na džbán s vodou a pospíchá do města rozšířit zprávu o nejzvláštnějším člověku, jakého kdy v životě potkala.

Když učedníci vybízeli Ježíše, aby se najedl, co jim odpověděl? J 4,32–34 Jak bychom měli chápat tato slova? Jaké poučení pro sebe tu můžeme najít?

Jaká byla podle následujících veršů intenzita Ježíšova nadšení pro misii? J 9,1–12.35–39; 12,27–36

Ježíšovy výroky v této závěrečné stati jsou významově velmi bohaté. Jsou součástí odpovědi na prosbu Řeků o setkání s Ježíšem. (J 12,20–22) Tato jejich prosba mu poskytla možnost osobně odevzdat poselství o království za hranice své rodné Palestiny do vzdálených částí země. Vždyť základním posláním jeho misie bylo – dát svůj život za národy. Proto řeckým poutníkům odpovídá obrazem pšeničného zrna, které padne do země (v. 24), což je symbolem nejen jeho vlastní oběti, ale také toho, že každý z jeho následovníků se musí zcela odevzdat Boží vůli bez ohledu na to, co ho to bude stát.

Co všechno je třeba obětovat, když chceme následovat Ježíše? Poděl se o svou osobní zkušenost. Proč je to i tak málo v porovnání s tím, co za nás zaplatil Ježíš?

NAŠE CHOZENÍ S BOHEM

Kdo říká, že v něm zůstává, musí žít tak, jak žil on. (1 J 2,6)

Pozorně si přečti uvedený verš. Jak se vztahuje na nás? Uvědomujeme si, že nemůžeme dělat všechno přesně tak jako Ježíš. I přesto se tento verš může stát v našem životě skutečností. Co to znamená, žít jako on?

Představa chození s Bohem má své kořeny v dávném starověku. První zřetelnou zmínku nacházíme v Gn 5,22.24, kde je ve verši 24 psáno: „I chodil Henoch s Bohem.“ Hebrejské slovo pro chození se zde vyskytuje ve tvaru, který odkazuje k trvalému, nepřetržitému chození. Ať už byly jeho selhání a zápasy jakékoliv, Henoch stále chodil se svým Pánem.

My jako křesťané máme dělat totéž. Jak snadno se však stane, že se tomu jiné věci postaví do cesty.

Co ti brání ve tvém chození s Bohem? Příliš mnoho volného času? Příliš mnoho zábavy? Příliš mnoho práce? Příliš velká ustaranost o živobytí? Co můžeš udělat pro to, aby ti tyto věci duchovně neublížily?

Přečti si, co Ježíš řekl v Mt 13,22. V tomto verši je vyjádřena základní myšlenka dnešního tématu. Je jasné, že nic z toho nemůže být opodstatněnou výmluvou. Proto je velmi důležité, abychom se každý den rozhodli, podobně jako Ježíš, nepřetržitě chodit s Pánem.

DOPORUČENÉ STUDIUM

„Prospělo by nám, kdybychom každý den hodinu uvažovali o Kristově životě. Měli bychom jej projít krok za krokem a představit si, čím vším musel projít. Zvláštní pozornost bychom měli věnovat posledním událostem jeho života. Když se budeme soustředit na nekonečnou oběť, kterou za nás přinesl, budeme naplněni jeho Duchem a naše důvěra a láska k němu poroste. Chceme-li být spaseni, musíme se naučit pokoře a pokání.“ (TV 50; DA 83)

„Satan vším možným způsobem usiloval zabránit Ježíši v tom, aby jeho dětství bylo dokonalé, dospělost bezchybná, služba svatá a oběť bezúhonná. Ježíš však zůstal bez hříchu. Nepodařilo se mu odradit ho a odvést od díla, které přišel na zem vykonat. Od pouště až na Golgotu byl bičován bouří satanova hněvu. Čím nemilosrdněji na něj jeho hněv doléhal, tím pevněji se Boží Syn držel svého Otce a kráčel trnitou cestou dál.“ (5BC 1130)

Otázky k přemýšlení

1. **Také Ježíšovi odpůrci mu vyjádřili zdráhavé komplimenty (Mt 22,15.16), když jej oslovili jako čestného a pravdivého člověka, který se nenechá ovlivnit lidmi ani mocí. Platí to i o tobě? Jak by tě lidé ohodnotili? A co tvůj sbor, co by řekli o něm? Je ochotný pomoci lidem nejnižších vrstev společnosti stejně, jako se snaží zapůsobit na ty výše postavené? Přišel jsi na změny, které bys měl ve svém životě učinit?**
2. **Přemýšlejte ve třídě o otázce v části na čtvrtek. Co vám brání ve vašem každodenním chození s Bohem? Našli jste některé věci společné? Které jsou odlišné? Jak si můžete navzájem pomoci překonat tyto překážky?**
3. **V Matoušově evangeliu často čteme, že Ježíš šel na horu a učil zástupy z úbočí. Také proměnění se odehrálo na hoře. (Mt 17,1–9) Poté však zase sestoupil do údolí, aby se věnoval těm nejpotřebnějším. Jak můžeme jako církve ve své službě vyvážit práci pro lidi vyšší společnosti a službu těm, kteří se ocitli na samém dně?**

JEŽÍŠOVA LASKAVOST

**Texty na tento týden: Mt 5,44–48; 19,13.14; 23,37;
L 10,38–42; J 8,2–11; Sk 6,7**

Základní verš

Když viděl zástupy, bylo mu jich líto, protože byli vysílení a skleslí jako ovce bez pastýře. (Mt 9,36)

V Mt 9,35 je napsáno, že Ježíš chodil po Palestině, „učil v jejich synagogách, kázal evangelium království a uzdravoval každou nemoc a každou chorobu“. V naší době lidé za každou snahou o pomoc předpokládají nějaký skrytý, sobecký záměr. O to silněji na nás působí důvod, který vedl ke službě Ježíše – láska (ve verši 36 „lítost“). Ježíš měl lidi rád, jejich dobro mu leželo na srdci. Čteme o tom také u Mk 8,1–3, kde vyjadřuje obavy o ty, kteří by kvůli slabosti z hladu nemuseli zvládnout cestu domů. „Je mi líto zástupu, neboť již tři dny jsou se mnou,“ připomíná svým učedníkům, „a nemají co jíst. Když je pošlu domů hladové, zemdlí na cestě; vždyť někteří z nich jsou z daleka.“ (v. 2.3)

V tomto úkolu se chceme zamýšlet nad Ježíšovou láskou a uvést také příklady ze života jednotlivců a izraelského národa.

OBVINĚNÁ ŽENA

V J 8,2–11 si přečti příběh o ženě přistižené při cizoložství. I když Ellen G. Whiteová píše, že případ této ženy byl zinscenovaný (TV 294; DA 461), o její vině nebylo pochyb. Jak se oproti tomu k ní zachoval Ježíš? Co se můžeme z tohoto příběhu naučit?

„V odpuštění a povzbuzení k lepšímu životu zazářila krása dokonalé spravedlnosti v Ježíšově povaze. Kristus hřích neomlouvá a nezmenšuje vědomí viny. Nechce odsuzovat, ale zachránit. Svět měl pro zbloudilou ženu jen opovržení a výsměch. Ježíš jí však zahrnul slovy útěchy a naděje. Sám bezhříšný se slitoval nad slabostí hříšnice a podal jí pomocnou ruku. Pokrytečtí farizejové na ni žalovali, ale Ježíš ji vyzval: „Jdi a už nehřeš!“ (TV 295; DA 462)

Z Ježíšovy strany to byl projev soucitu a lásky. Zvládl tuto situaci způsobem, který v jejich žalobcích vyvolal touhu co nejdříve odejít, protože si nebyli jisti, co si v to ráno přečetla v písku o jejich soukromí.

Jak se Ježíš postaral o pokrytce, kteří k němu tuto ženu přivedli, aby jej nachytali?

V příběhu je možné objevit u Ježíše soucit dokonce i k těm, kteří měli zlé úmysly. Kdyby se jen byla jejich srdce otevřela Kristově lásce jako srdce této nešťastné ženy!

Jak by podobnou situaci zvládl typický adventistický sbor? Jak vyvážit věrnost vysokým morálním požadavkům se soucitem k těm, kteří padli?

Na utrpení vždy nejvíc doplácely a doplácují děti. Bezmocné a závislé se nejednou stávají obětí různých válek, konfliktů, pouličních výtržností nebo rodinných sporů. Byly to děti, nemluvnata, chlapi, kdo trpěl nejvíc, když se poprvé „řešila židovská otázka“ za vlády egyptského faraona. (Ex 1,15.16) Na Herodův příkaz byli opět hromadně vyvražděni malí chlapi. (Mt 2,16) Matouš si tehdy vzpomenu na jinou událost – na začátek babylonského zajetí, kdy bylo také zavražděno mnoho dětí. (Mt 2,17.18; por. Jr 31,15) O Herodově příkazu vyvraždit děti se Ježíš nejspíše dověděl už ve svém dětství, když seděl na klíně své matky. Musel si to zřejmě velmi dobře zapamatovat, protože si uvědomoval, že tyto nevinné děti zemřely v jistém smyslu kvůli němu. (On přišel zemřít za ně, ale dříve, než mohl pochopit své poslání, zemřely tyto děti kvůli němu.)

Co se z následujících veršů dovídáme o Ježíšově zájmu a jeho lásce k dětem? Jaké poselství z toho vyplývá pro nás? Mt 18,2–6; 19,13–15

Jaká byla budoucnost dětí, které v ten den potkaly Ježíše a povídaly si s ním? Jaké vzpomínky si odnesli ti, kteří už byli dost velcí na to, aby si tuto chvíli zapamatovali? Přijal někdo z nich později Ježíše jako Mesiáše? Někdy politici obdarovávají děti, aby získali hlasy rodičů; ale Ježíš miloval děti kvůli dětem. „Nechte děti a nebraňte jim jít ke mně; neboť takovým patří království nebeské.“ (Mt 19,14)

Setkáváte se s nějakými dětmi? Jak se k nim chováte? Jak se můžete přesvědčit o tom, že váš vliv na ně je skutečně dobrý?

LAZAROVA RODINA

„Ježíš měl rád Martu, její sestru i Lazara.“ (J 11,5)

O Lazarově rodině z Betanie nevíme z evangelií mnoho. Zdá se však, že to byli tři svobodní, dospělí sourozenci, kteří žili spolu v jedné domácnosti. Pravděpodobně to nebyla typická židovská rodina, ale Ježíš se u nich zastavil vždy, když procházel kolem. Jan říká, že „Ježíš měl rád Martu, její sestru i Lazara“.

Pročti si příběh zaznamenaný u Lukáše 10,38–42. Co si myslíš o tom, jak se Ježíš choval vůči Martě? Jakým způsobem jí dal najevo svoji lásku a soucit?

Prosba Marty se zdá vcelku oprávněná. Jídlo bylo a je ve východní kultuře důležitým znakem pohostinnosti a jeho přípravě se proto věnovala náležitá pozornost. Zřejmě byla tato rodina příliš chudá na to, aby si mohli dovolit mít sloužící, proto Marta potřebovala v kuchyni pomoc. Přesto v nás Ježíšova odpověď vyvolává dojem určité nezdvořilosti.

Jeho odpovědi je možné porozumět při pohledu na Ježíšovo poslání. Žádná událost, při které se setkával s lidmi, nebyla pro Ježíše obyčejná nebo všední (což zjistili už jeho rodiče, když našli hochy v chrámu – L 2,48.49). Pro Ježíše byla výjimečná každá minuta, kterou mohl s lidmi zde na zemi strávit. Bez ohledu na to, jak důležitá byla práce v kuchyni, více si cenil společně prožitého času.

Pokud si myslíme, že Ježíš s Martou neměl soucit, potom jsme jej vůbec nepochopili. Je tomu právě naopak. Evangelia nám neposkytují obrazový záznam příběhů. Nevidíme Ježíšovu tvář, když Martě odpovídá. Neslyšíme tón jeho hlasu. Jestliže však svoji představitost spojíme s tím, co víme o Ježíši z jiných evangelií, pak vidíme, jak vstává ze svého místa a láskyplně ji dvakrát osloví jménem. Marto, Marto, řekne cestou do kuchyně za Martou, jsou věci, které jsou důležitější než pohoštění hostů. A Marie to pochopila! (L 10,41.42)

Může se stát, že se ocitneš v pozici Marty, že budeš tak zaneprázdňen starostmi ve svém životě, že zapomeneš na to, co je skutečně důležité? Jak je možné zjistit, zda máš správně seřazené priority?

Jeden z nejznámějších Ježíšových výroků nacházíme v Mt 5,44–48. Co tyto verše sdělují všem následovníkům Ježíše Krista?

Mnoho situací v životě Ježíše Krista i jeho smrt ukazují na projev lásky k nepřítelům a konání dobra i těm, kteří dobře nečinili.

Pádem Adama a Evy do hříchu se celý svět stal v jistém slova smyslu nepřátelským územím, kde žijí padlé bytosti, jež jsou v opozici vůči Bohu. Jak Bůh naložil s touto nepřátelskou planetou? Vyslal snad armádu andělů, aby ji zničili? Naopak, poslal Ježíše, svého Syna, který přišel, aby svět spasil, a ne odsoudil.

Které příklady z evangelií dokazují, že Ježíš miloval i své nepřátele? Které z nich jsou podle tebe nejvýraznější?

Vzpomeňte například na příběh, kdy Ježíš uzdravil sluhu velekněze, kterému Petr uťal ucho. (L 22,50.51) Anebo když zjevil Jidášovi, že ví, k čemu se chystá, čímž mu dal další příležitost k tomu, aby znovu zvažil svůj čin. (Mt 26,25)

Největším příkladem však je jeho modlitba k Otcí, když visel na kříži: „Otče, odpusť jim, vždyť nevědí, co činí.“ (L 23,34) To byl projev lásky k těm, kteří si ji nezaslouží.

Během svého pozemského života Ježíš poskytl Židům i Římanům dostatek příležitostí k tomu, aby poznali, kým je, nebo alespoň aby si uvědomili, že si jejich chování a nespravedlivé odsouzení nezaslouží. I přesto vůči nim Ježíš projevil soucit.

Můžeme krásnými slovy říkat, že máme milovat své nepřátele: ale to ještě neznamená, že víme, jak to udělat. Jak se tato láska projevuje ve tvém životě? Jsi ochoten změnit pocit vlastní důležitosti, „spravedlnosti“ a nadřazenosti, abys dokázal milovat své nepřátele?

BOŽÍ NÁROD

Jeruzaléme, Jeruzaléme, který zabíjíš proroky a kamenuješ ty, kdo byli k tobě posláni; kolikrát jsem chtěl shromáždit tvé děti, tak jako kvočna shromáždí kuřátka pod svá křídla, a nechtěli jste! (Mt 23,37)

Jaký je podle uvedeného verše Ježíšův charakter a Boží láska ke svému lidu? Je tato láska něčím omezená? Můžeme tato slova vztáhnout i na sebe?

Pokud Bůh prožívá stejné emoce jako lidé, potom dějiny jeho vztahu se svým lidem jsou dějinami trvajících zklamání. Jistě by se v tomto období našly i světlé chvíle, kdy národ dělal Bohu radost, ale byly jen občasné a trvaly poměrně krátce. Když se jeho mimořádná trpělivost vyčerpala, dal národu období 490 let (Da 9,24), které sahalo až do příchodu Mesiáše. U Ježíše – Mesiáše – pak od začátku až do konce jasně pozorujeme postoj soucitu a lásky, něžné a zároveň přísné.

Ve Sk 6,7 si všimni, kdo také „přijal víru“. Někteří z nich možná byli mezi těmi, koho Ježíš tehdy pokáral. Neměli bychom být opatrnější, dřív než někoho odsoudíme?

DOPORUČENÉ STUDIUM

V knize Touha věků si přečti kapitoly Lazarovo vzkříšení (TV 334–341; DA 524–536), z kapitoly Soud text od části nazvané Odsouzení (TV 450–456; DA 710–715) a kapitolu Jidáš (TV 457–461; DA 716–722).

„Při záchraně hynoucích je zapotřebí velkého taktu a moudrosti. Spasitel nikdy nezamířel pravdu, ale vždy ji vyjádřil s láskou. Byl taktní, vždy laskavý a ohleduplný. Nikdy zbytečně neřekl přísné slovo a citlivé duši nezpůsobil zbytečnou bolest. Nikdy nekritizoval lidskou mdlou. Nebojácně odhaloval pokrytectví, nevěru, nepravost, ale každý jeho přísný a káravý projev provázela bolest. Pravda z jeho úst nebyla nikdy krutá. Vždy ji projevil s hlubokým zájmem o člověka. Každý mu byl drahý. Choval se důstojně, i když se k lidem skláněl s nejněžnějším soucitem a na každého hleděl jako na člena Boží rodiny. Ve všech viděl ty, které přišel zachránit.“ (GW 117)

Otázky k přemýšlení

- 1. Zamysli se nad myšlenkou milovat nepřátele. Co to pro tebe znamená? Jakým způsobem se tato láska projevuje? Jsou i případy, kdy je prostě nemožné milovat nepřátele?**
- 2. Jak vnímáte děti ve vašem sboru? Kolik pozornosti věnujete jejich potřebám? Co byste jako sbor mohli v této oblasti vylepšit?**
- 3. Stává se vám, že si lásku pletete s lacinou milostí? Je někdy potřebné projevit láskou přísnou výzvu k zodpovědnosti? Jaké nebezpečí se skrývá v tom, když někoho přísně napomeneme? Jak najít správnou rovnováhu? Je lépe udělat chybu na straně lásky, nebo na straně přísnosti a pokárání?**

PROČ JEŽÍŠ ZEMŘEL

Základní verš

Vždyť ani Syn člověka nepřišel, aby si dal sloužit, ale aby sloužil a dal svůj život jako výkupné za mnohé. (Mk 10,45)

Úvodní článek jednoho známého časopisu uveřejnil diskusní příspěvky studentů na téma „Proč Ježíš zemřel“. V diskusi byly položeny tyto otázky: Co když Božím záměrem bylo, aby Ježíš přišel a dal nám jen dobré učení, jako například milovat své nepřátele? Skutečně musel trpět a zemřít? Proč nestačilo, aby nám předal jen učení? A co jeho smrt znamená pro nás, kteří žijeme o mnoho staletí později?

Také dnes, téměř dva tisíce let po jeho smrti, mnozí křesťané zpochybňují úmysl Ježíšovy smrti na kříži. Už před Ježíšovou smrtí proroci neúnavně „zkoumali, na který čas a na jaké okolnosti ukazuje duch Kristův v nich přítomný, když předem svědčí o utrpeních, jež má Kristus vytrpět, i o veliké slávě, která potom přijde.“ (1 Pt 1,10.11)

V tomto úkolu budeme hledat odpověď na důležitou otázku, proč Ježíš zemřel, čeho tím bylo dosaženo a co znamená jeho smrt pro nás, kteří žijeme v 21. století. Zemřel Kristus, jak to někteří tvrdí, jen proto, aby nám ukázal Boží lásku a změnil tak naše chápání Boha? Nebo Kristova smrt způsobila, že se změnil Boží pohled na nás? To jsou otázky, nad kterými je dobré se zamyslet.

NARODIL SE, ABY ZEMŘEL

Jaký význam má pasáž zaznamenaná u L 2,25–35? Jaké poselství dostala Maria? Co Simeon předpovídá o Ježíši?

Tato událost, o které se zmiňuje jen Lukáš, je silná v přímočarosti vyslovených prorocství a přináší vážné důsledky. Zbožný Simeon, který se nakonec setká s dlouho očekávaným Mesiášem, odhalí před rodiči stručným, a přitom záhadným způsobem budoucnost dítěte: „On jest dán k pádu i povstání mnohých v Izraeli a jako znamení, kterému se budou vzpírat – i svou vlastní duší pronikne meč...“ (L 2,34.35) Použitý řecký výraz naznačuje meč, který má zasáhnout Mariino srdce. Je to předobraz úzkosti, jakou bude Maria prožívat pod křížem. „Tato tajemná Simeonova slova musela zasáhnout Marii jako mrazivá a zlověstná předzvěst toho, co se má stát.“ (5BC 704)

Co se uvádí v následujících verších o Ježíšově smrti? Bylo to skutečně něco, co se muselo stát? Mt 16,21; 26,52–54; Mk 10,45; L 18,31–33; J 3,14; Žd 9,25–28

V každém z těchto veršů je zmínka o tom, že Ježíš se narodil, aby zemřel. Jeho smrt nebyla náhodná. Nešlo ji žádným způsobem obejít. Proč? To se nám zřejmě rozumem nepodaří zcela vysvětlit, protože důvody přesahují naše chápání. Je to součást Božího zjevení, část tajemství, které „po věky a po celá pokolení bylo skryto, ale nyní je zjeveno jeho svatému lidu“ (Ko 1,26). Bible se to nesnaží nějak vysvětlit nebo zdůvodnit. Možná že to není téma pro lidskou logiku. Nikde jinde nenajdeme podobné případy, se kterými bychom oběť Božího Syna mohli porovnat. Biblické smíření představuje jedinečný jev v dějinách vesmíru. Naším úkolem je snažit se pochopit, co nám o této události sděluje Bible, a přijmout význam tohoto činu do našeho života.

Skutečnost, že Ježíš za nás zemřel, by nám měla ozřejmit závažnost hříchu. Bereš hřích skutečně vážně?

JAK SE TO UDÁLO

Poslednímu týdnu Ježíšova života věnují evangelia široký prostor. Matouš mu vyhradil jednu třetinu knihy, Marek dokonce ještě víc; Lukáš jednu čtvrtinu a Jan celou polovinu. Z toho jasně vyplývá, že středem evangelíj je Ježíšovo utrpení, smrt a vzkříšení. Evangelia nejsou životopisy; spíše bychom je měli považovat za teologický souhrn významu Ježíšovy smrti.

Jak se cítíš při čtení o Ježíšově smrti? Jaký pocit se tě zmocňuje? Mt 27,27–31. 45–54; Mk 15,21–32; J 19,28–30

Nikdo z nás nemůže tvrdit, že úplně porozuměl významu Ježíšovy smrti nebo okolnostem, které ji provázely. Jasně však je, že z teologického hlediska vůbec není podstatné, k jaké rase nebo národnosti patřili lidé zapojení do Kristova soudního procesu nebo ukřižování. Hanět dnešní Židy nebo Italy za to, že jejich předkové se podíleli na Ježíšově smrti, je teologický nesmysl. Takový postoj je v rozporu s podstatou biblického náboženství. Vina těch, jejichž přičiněním Ježíš zemřel, je věcí jich samotných a Pána Boha. Místo toho, abychom na ně ukazovali prstem, bychom si měli položit otázku: Co bychom na jejich místě udělali my? Vždyť v určitém smyslu jsme byli také při tom!

Přečti si Mt 26,38. Co tak těžce dolehlo na Spasitele, když prožíval mučivou úzkost? Co mu pomohlo vydržet v těchto mukách? (Viz L 22,43.) „...když se s konečnou platností rozhodl, znovu padl k zemi jako mrtvý,“ napsala Ellen Whiteová. (TV 441; DA 693) To znamená, že i když později zemřel rukama Římanů, smrtelná rána přišla mnohem dřív – a to přičiněním nás všech. Jaké pocity v tobě vyvolává vědomí, že Ježíš zemřel i kvůli tobě? Jak na tyto pocity zareaguješ?

ČEHO TÍM BYLO DOSAŽENO – I.

Jaké je poselství následujících veršů? 1 K 2,2; 15,3 a Ga 6,14

Pisatelé Nového zákona použili různé metafory, symboly a obrazy, kterými se snažili vyjádřit Boží spásné dílo v Kristu. V této části (a v části na středu) budeme hovořit o několika z nich:

Koncept zástupné oběti. Kristus „sám sebe dal za nás jako dar a oběť, jejíž vůně je Bohu milá (Ef 5,2). „On se však zjevil jen jednou na konci věků, aby svou obětí sňal hříchy.“ (Žd 9,26) „Tak jedinou obětí navždy přivedl k dokonalosti ty, které posvěcuje.“ (Žd 10,14)

Hlavní myšlenkou všech těchto veršů je zástupná smrt, smrt namísto nás. Zástupné utrpení je utrpení, které snášel jeden člověk namísto někoho jiného. V 1 K 15,3 Pavel říká, že „Kristus zemřel za naše hříchy“. V Ř 5,8 je napsáno, že „Kristus za nás zemřel, když jsme ještě byli hříšní“. Petr napsal, že Kristus „na svém těle vzal naše hříchy na kříž“ (1 Pt 2,24).

Koncept výkupného. Slovo vykopení je odvozeno z řeckého slova „lytron“. V klasické řečtině se tento termín používal v souvislosti s vykopením otroka nebo vojenského zajatce. Bibličtí pisatelé si půjčili tento výraz a použili jej v souvislosti s Ježíšovou obětí: Ježíš přišel, aby „dal svůj život jako výkupné za mnohé“ (Mt 20,28).

Tyto výrazy poukazují na zástupný charakter Kristovy oběti. Ježíš dal svůj život za nás. Gramatický čas slovesa „dát“ v původní řečtině zdůrazňuje konkrétní událost, která se stala v určitém čase – Ježíšovu smrt na kříži. Základní myšlenka je, že jsme byli otroky hříchu, odsouzení k věčné smrti, neschopní sami se vysvobodit. Přišel však Ježíš jako výkupné za nás.

Přemýšlej o tom, co jsi udělal, i když jsi věděl, že je to špatné. Někdo jiný, nevinný, vzal na sebe trest, který jinak patřil tobě. Co to pro tebe znamená?

ČEHO TÍM BYLO DOSAŽENO – II.

Včera jsme hovořili o dvou obrazech, které použili pisatelé Nového zákona, aby vyjádřili, čeho bylo Kristovou smrtí dosaženo. Dnes budeme hovořit o dalších dvou pohledech na jeho zástupnou oběť.

Koncept smíření (hilaskestchai – usmířit, naklonit si). V Žd 2,17 je napsáno, že Ježíš „tak mohl smířit hříchy lidu“. Existovala domněnka, že když se bohové hněvají, měli by lidé vykonat určitý akt smíření (hilastérion), aby mohl být jejich bůh uspokojen a dopřát lidem dary, o které jej prosí. Badatelé Nového zákona si však všimli, že autoři – i když si půjčili slovník klasické řečtiny – dali jednotlivým slovům zcela nový obsah a význam.

Mnozí teologové proto navrhují, že by bylo vhodnější překládat toto slovo jako „odčinění“. Potom by to znamenalo, že prostřednictvím Ježíšovy smrti Bůh odčinuje, přikrývá nebo stírá naše hříchy.

Koncept smíření (katalase – smíření někoho s někým).

Přečti si verše Ř 5,10.11; 2 K 5,18–21; Ef 2,16 a Ko 1,20–22. Co je v nich zdůrazněno?

Hřích je vzdálení se od Boha a Boží vůle. Člověk se Bohu postupně odcizuje, až nakonec končí smrtí.

Smíření znamená celkovou obnovu souladu mezi námi a Bohem. Tady si musíme uvědomit jednu důležitou skutečnost: v tomto případě převzal iniciativu Pán Bůh (Ř 5,8–11). „Neboť v Kristu Bůh usmířil svět se sebou.“ (2 K 5,19) Kvůli hříchu byl celý svět odsouzený před spravedlivým Bohem. Kříž však změnil naše postavení před Bohem – každý, kdo vírou přijde k Ježíši, má jistotu věčného života.

Díky kříži máš možnost být přijatý Bohem. Jakým praktickým způsobem by se měl ve tvém životě odrážet tento nový postoj, který můžeme získat díky Ježíši?

BEZPEČNOST CELÉHO VESMÍRU

Kříž se stal ústředním symbolem křesťanství. Podstatou teologie Nového zákona však není vyzdvihování kříže jako takového, ale důraz na to, čeho bylo s jeho pomocí dosaženo.

Prostudujte si verše Ř 3,10.23; 1 K 2,2; 15,3 a Ga 6,14. Co nám připomínají o našem stavu a potřebě Ježíšovy oběti?

Řekové, ale také i další národy starověku, si mysleli, že stav lidstva po morální stránce je vcelku dobrý. Věřili, že když se naskytne vhodná příležitost, naše přirozená, vrozená dobrota se probudí a naplno rozvine. Takové chápání bylo pro křesťanství, které hlásalo obecnou lidskou zkaženost a zoufalou potřebu zásahu zvenku, určitou výzvou. Proto Pavel řekl, že „slovo o kříži je bláznovstvím těm, kdo jsou na cestě k záhubě; nám, kteří jdeme ke spáse, je mocí Boží“ (1 K 1,18). Pověděl, že tato tichá a nenápadná moc nakonec zvítězí a před Ježíšem se skloní každé koleno a každý jazyk vyzná, že „Ježíš Kristus jest Pán“ (Fp 2,10.11).

Kříž má v plánu spasení důležité místo, avšak jeho skutečný význam přesahuje naše chápání.

„Význam smrti Ježíše Krista budou zkoumat svatí a andělé. Padlí lidé nemohou mít svůj domov v Božím ráji bez Beránka zabitého od založení světa... Andělé vzdávají Kristu slávu a čest. I oni jsou v bezpečí, jen pokud hledí na trpícího Božího Syna. To, co se událo na kříži, chrání nebeské anděly před odpadnutím. Bez kříže by nebyli bezpečnější před zlem, než byli andělé před pádem satana. Andělská dokonalost selhala v nebi; dokonalost člověka selhala v rajském Edenu. Všichni, kteří touží po bezpečí na zemi nebo v nebi, musí hledět na Božího Beránka. Plán spasení, který je projevem Boží lásky a spravedlnosti, je věčnou zárukou a ochranou před odpadnutím na nepadlých světech, jako i mezi těmi, kteří jsou vykoupeni Beránkovou krví.“ (E. G. Whiteová v 5BC 1132)

Četli jsme, že kříž chrání anděly v nebi před odpadnutím. Pokud kříž znamená tak mnoho pro nepadlé bytosti, jejichž život nebyl vykoupen prolitou krví, o co víc by měl znamenat pro nás, kteří jsme byli jeho prostřednictvím zachráněni!

DOPORUČENÉ STUDIUM

V knize Touha věků si přečti kapitoly Ukřížování (TV 476–486; DA 741–757) a Význam Ježíšovy oběti (TV 487–491; DA 758–764).

„Andělé se tedy mohli při pohledu na Spasitelův kříž radovat. I když ještě všemu nerozuměli, věděli, že zničení hříchu a satana je jednou provždy zpečetěné a vykoupení člověka jisté. Vesmír bude již navěky bezpečný. Kristus sám si důsledky oběti na Golgotě plně uvědomoval. S výhledem do budoucnosti na kříži zvolal: „Dokonáno jest.“ (TV 491; DA 764)

„Smrt Ježíše Krista na kříži zajistila zničení toho, který má nad smrtí moc a který je původcem hříchu. Když bude satan zničen, nikdo nebude víc pokoušen ke hříchu; nebude se muset opakovat akt smíření a nebude hrozit nebezpečí další vzpoury v Božím vesmíru.“ (E. G. Whiteová v 5BC 1132)

Otázky k přemýšlení

- 1. Někteří tvrdí, že kříž je jen projev Boží lásky; popírají jeho smířující význam. Znamenalo by to, že Kristus zemřel jen proto, aby nám zjevil Boží lásku; v našem postavení před Otcem by však nedošlo k žádné změně. Jediným smyslem kříže by potom bylo způsobit změnu v nás a v našem postoji vůči Bohu. Proč je takovýto postoj vůči Ježíšově smrti nesprávný a nedostatečný? Proč vede nevyhnutně k teologii spasení ze skutků?**
- 2. Přemýšlejte o tom, že vesmír se stal díky kříži bezpečnějším. Jaký důležitý problém se křížem vyřešil? Pomáhá nám naše chápání velkého sporu více si vážít toho, co se na kříži událo?**
- 3. Život a smrt Ježíše Krista jsou pro nás od začátku do konce tajemstvím. I když něco pochopit dokážeme, mnohé pro nás zůstává tajemstvím. Můžeme Bohu důvěřovat, i když mnohým věcem neporozumíme? Co způsobuje, že naše víra zůstává silná?**

VZKŘÍŠENÍ

Texty na tento týden: Mt 27,62–66; L 24,36–39; Sk 3,14–16; 1 K 15; Fp 3,7–10

Základní verš

Já jsem první i poslední, ten živý; byl jsem mrtev – a hle, živ jsem na věky věků... (Zj 1,17.18)

„Kristus mohl nad otevřeným Josefovým hrobem vítězně prohlásit: ‚Já jsem vzkříšení a život.‘ To může říci jen Bůh. Všechny stvořené bytosti žijí jen z jeho vůle a moci. Jejich život závisí na Bohu. Od nejvyššího serafína po nejnepatrnější živou bytost všichni čerpají život z věčného zdroje. Jedině ten, kdo je jedno s Bohem, mohl říci, že má moc život položit a zase jej přijmout. Kristus měl ve svém božství moc lámat pouta smrti.“ (TV 501–502; DA 785.786)

Hrob zůstal skutečně prázdný! Tento prázdný hrob je velkou nadějí pro všechny křesťany na celém světě. V tomto úkolu budeme hovořit o naději, kterou nacházíme ve zmrtvýchvstání Ježíše Krista.

PŘÍBĚH O VZKŘÍŠENÍ – I.

K událostem klíčového významu pro křesťanství patří narození Ježíše Krista, smrt na kříži a jeho druhý příchod. V jistém smyslu je však vzkříšení všechny převyšuje, dokonce i kříž, o kterém jsme hovořili v minulém týdnu. Bez vzkříšení by totiž všechno ostatní ztratilo smysl. Když hovoříme o smrti Ježíše Krista, přirozeně myslíme také na vzkříšení. Je to vlastně hlavní nauka křesťanské víry.

Ze všech světových náboženství pouze judaismus a křesťanství obhajují myšlenku vzkříšení a jen v křesťanství se vzkříšení stává hlavním učením. Pouze křesťanství je založeno na víře, že jeho hlavní postava skutečně vstala z mrtvých. Tuto neobvyklou událost popisují všechna čtyři evangelia s jasným přesvědčením, že příběh o vzkříšení se skutečně odehrál.

Jak každá z následujících statí podporuje věrohodnost zprávy o vzkříšení, která po nich následuje?

Mt 27,50–53 _____

Mt 27,54–56 _____

Mt 27,57–61 (por. Mk 15,42–47) _____

Mt 27,62–66 _____

Okolnosti, které jsou vzpomínány v těchto verších, byly všem zjevné. Vzhledem k času vzniku Matoušova evangelia (před rokem 70 n. l.), byli ještě očití svědkové naživu, takže mohli buď potvrdit, nebo vyvrátit, co Matouš napsal. Ani náboženští představitelé by nenechali takovéto tvrzení bez námitek, kdyby bylo falešné – chrámová opona se roztrhla vpůli „odshora až dolů“ (někdo z těch, kdo tam ten den sloužili, toho musel být svědkem), v blízkém okolí bylo citelné zemětřesení, vzkříšení lidé vstali z hrobu a ukázali se mnohým v městě. Dále se pisatelé zmiňují o svědectví římského setníka a jeho vojáků, pečeti na hrobu, zřízení speciální stráže atd. To vše jsou konkrétní události, které se nikdy předtím nestaly.

PŘÍBĚH VZKŘÍŠENÍ – II.

Včera jsme začali číst verše o událostech, které provázely Ježíšovu smrt. Tyto události jsou popsány velmi jasně, čímž podporují věrohodnost celého příběhu. Dnes si pročtěme několik dalších statí o tomto tématu.

Jaké je základní poselství těchto biblických pasáží? Mt 28; Mk 16 a L 24,10–44 Jakou mají společnou hlavní myšlenku?

I když v našem seznamu veršů není uveden Jan, všechna čtyři evangelia dopodrobna popisují události kolem vzkříšení.

Proč evangelisté kladou takový důraz na popis vzkříšení? Proč je vzkříšení tak důležité pro naši víru?

„Církev věří tomu, co píše apoštol Pavel: ‚Nebyl-li však Kristus vzkříšen, je vaše víra marná...‘ (1 K 15,17) Všechno ostatní křesťanské učení je založeno na tomto prohlášení o vzkříšení. Také na Vánoce si křesťané připomínají, že dítě, které se narodilo, je Ten, koho Bůh vzkřísil z mrtvých. Velký pátek by byl jen výročím dalšího umučení, nebýt toho, že Ten, který zemřel, je Tentýž, který znovu vstal. Ustanovení večeře Páně v církvi by bylo nemyslitelné, kdyby učedníci po vzkříšení nepoznali Pána, jak lámal chléb.“ (Alan Richardson)

Biblické verše uvedené v dnešní části hovořily o moci Ježíšova vzkříšení. Zlomil pouta hrobu, rozlomil římskou pečeť a hrob nechal otevřený. Dnes říká: „Já jsem první i poslední, ten živý; byl jsem mrtev – a hle, živ jsem na věky věků...“ (Zj 1,17.18) Jak bys několika slovy vyjádřil, co pro tebe znamená vzkříšení?

VZNIK HNUTÍ

Jak se mohla ona neobvyklá víra ve vzkříšení jakéhosi mrtvého proroka rozšířit po tak pohanské říši, jakou byl Řím, kdyby nebyla věrohodná a spolehlivá? Proč by si skupina rybářů a výběřčích daní vymyslela tento příběh? A pokud si ho nevymysleli, proč byli o tom tak přesvědčení, že byli ochotní nejen opustit své rodiny a přátele, ale dát svůj život za toho, kterého zvěstovali jako vzkříšeného Krista?

Zajetí, soudní proces a ukřižování Mistra tyto následovníky zlomilo, sklíčilo a zdolalo. Zbavení iluzí se postupně začali vracet do „starých kolejí“, jak to sami popisují. Čteme, že opět začali chytat ryby (tím se předtím živila většina z nich). Ti, co nebyli rybáři, jako například Matouš a Šimon Zelóta, se rozmýšleli, kam jít a co dělat.

Vylití Ducha svatého na letnice zapůsobilo jako záblesk světla ve tmě. (Sk 2) Ve svém kázání Petr mluvil o Ježíši jako o živé bytosti. Ježíš vstal z hrobu a byl vyvýšen k nebeskému Otci. Touto zvěstí byli posluchači udiveni, ale přijali ji. Zareagovali slovy: „Co máme dělat, bratři?“ (Sk 2,37)

Pro první věřící nebylo vzkříšení jen jakousi módní novinkou, která upadne v zapomnění, sotva se objeví něco nového. Právě naopak. Vzkříšení se stalo hlavní myšlenkou všech kázání. Petr a ostatní apoštolové se k tomuto tématu ve svých rozhovorech a kázáních neustále vraceli.

Pročti si Sk 3,11–16; 4,8–12; 7,54–56 a 17,29–31. Jaké téma se v těchto verších stále opakuje?

„Kázat pro první křesťany znamenalo mluvit o vzkříšení, které bylo důkazem toho, že Ježíš je Kristus, Boží Syn. . . Vzkříšením začíná vládnout jako Mesiáš. Slavnostně vstupuje do nové éry slávy.“ (Interpreter’s Dictionary of the Bible)

Když Pavel psal Filipenským, uvedl, že by rád „poznal jej a moc jeho vzkříšení i účast na jeho utrpení“ (Fp 3,10). Co to podle tebe znamená? Můžeme i my dnes zakoušet moc vzkříšení ve svém životě? Jak? (Čti také J 3,3 a Ř 6,1–12.)

ZMOCNĚNÍ KE SVĚDECTVÍ

Fp 3,7–10

Ve službě apoštolů vidíme moc vzkříšení. Petrova slova, určená chromému, jsou pevně zakotvena ve vzkříšeném Spasiteli: „Ve jménu Ježíše Krista Nazaretského vstaň a chod!“ (Sk 3,6) Když lidé žasnou nad tímto zázrakem, Petr jim připomíná Ježíšovo odsouzení a smrt (v. 13.14) a potom přechází k dobré zprávě – cíli, který měl na zřeteli hned od začátku: „Původce života jste zabili, Bůh ho však vzkřísil z mrtvých. . . (v. 15) Petr říká, že tento chromý muž začal chodit díky moci, která se projevila při Ježíšově vzkříšení. „A protože tento člověk, kterého tu vidíte a poznáváte, uvěřil v jeho jméno, moc Ježíšova mu dala sílu a zdraví – a víra, kterou jméno Ježíšovo v něm vzbudilo, úplně ho uzdravila před vašimi očima.“ (v. 16)

I přesto, že zázrak je velmi působivý, Petr je zatčen a vyzván, aby se zodpovídal za tuto neobyčejnou událost: „Jakou mocí a v jakém jménu jste to učinili?“ (Sk 4,7) Na tuto výzvu reaguje Petr tak, že se opět vrací ke svému oblíbenému tématu – Ježíšovu vzkříšení: „Stalo se to ve jménu Ježíše Krista Nazaretského, kterého vy jste ukřižovali, ale Bůh ho vzkřísil z mrtvých. Mocí jeho jména stojí tento člověk před vámi zdrav.“ (v. 10)

Tak měl Petr už potřetí příležitost poukázat na Ježíšovo vzkříšení jako na zdroj své moci k svědectví. V podstatě vždy, když Petr kázal, hovořil o Ježíšově vzkříšení.

„Jistota, že Ježíš dále žije, změnila několik sklíčených následovníků zavražděného a zneváženého vůdce v jednu z nejdynamičtějších skupin v dějinách lidstva. Čteme, že na ně sestoupily ohnivé jazyky. Lidé, kteří nebyli řečníky, se stali výřeční. Rychle se rozešli do celého řecko-římského světa a kázali „evangelium“ – dobrou zprávu. Začali v horní síni v Jeruzalémě, odkud šířili své poselství s takovým nadšením, že ještě za jejich generace zapustilo kořeny v každém větším městě.“ (Huston Smith)

Pročti si 1 K 15 – Pavlovu velkou úvahu o vzkříšení. Jaký význam má tato pravda pro křesťanskou víru? Jinými slovy, co všechno na ní závisí? Zemřel ti někdo milovaný? Která část této úvahy je ti největší útěchou?

ZÁRUKA NAŠEHO VZKŘÍŠENÍ

Avšak Kristus byl vzkříšen jako první z těch, kdo zesnuli. (1 K 15,20)

Přestože Nový zákon jasně mluví o doslovném fyzickém vzkříšení Ježíše Krista, někteří liberální teologové – kteří mají čistě racionalistický pohled na svět – nepovažují vzkříšení za reálnou událost. Namísto toho tvrdí, že vzkříšení je mýtus či metafora nového obnoveného života, který můžeme mít tady a teď, jestliže jako společenství přijmeme Ježíšovo morální učení.

Takový názor je založený na lidském způsobu myšlení, ne na učení Bible, které zcela jednoznačně hovoří o doslovném vzkříšení Ježíše Krista.

Jestliže věříme tomu, co čteme v Božím slovu – totiž že Ježíš Kristus byl skutečně vzkříšen – potom nám nehrozí nebezpečí, že přijmeme vzkříšení jen jako metaforu. Jen pokud jsme pevně zakotveni v učení o vzkříšení, pak z něj můžeme čerpat naději, kterou nám Ježíš Kristus nabízí tvář v tvář smrti. Ať už nás stihne v tomto životě cokoli, máme naději, že tak jako Ježíš vstal z mrtvých, vstaneme i my. Zaslíbení o vzkříšení nám pomáhá dívat se na vše z perspektivy věčnosti.

Přečti si následující verše. Jakou naději nám dávají vzhledem k našemu vlastnímu vzkříšení?

J 5,25–29 _____

J 11,23–26 _____

1 K 15,51–58 _____

Zj 1,18 _____

Vzkříšení Ježíše Krista je základem naší jistoty ve třech oblastech: (1) náš úděl je v Ježíši bezpečný (1 Pt 1,3–5); (2) smrt je poražený nepřítel (1 K 15,20–22) a (3) máme možnost podělit se o tuto úžasnou zprávu s druhými (J 14,12; Sk 1,8).

Může nám naděje a zaslíbení o našem vzkříšení z mrtvých pomoci podívat se na náš život a na vše, s čím se setkáme, ze správné perspektivy? Dovedeš si představit svůj život bez této naděje?

DOPORUČENÉ STUDIUM

„Ježíš křísil mrtvé i za své pozemské služby. Vzkřísil syna vdovy z Naim, Jairovu dceru a Lazara. Ti ale nebyli nesmrtelní. I po vzkříšení je čekala smrt. Mrtví, kteří vyšli z hrobu při Kristově vzkříšení, však vstali k věčnému životu. Vstoupili s ním do nebe jako důkaz jeho vítězství nad smrtí a hrobem. Nejsou již satanovými zajatci, vykoupil jsem je, řekl Kristus. Vyvedl jsem je z hrobu jako prvotinu své moci, aby byli tam, kde jsem já, a aby už nikdy nepoznali smrt ani zármutek.

Pro věřícího je Kristus vzkříšením i životem. Život, který byl hříchem zničen, je ve Spasiteli obnoven, neboť v něm je život a on oživuje, koho chce. Má moc udělovat nesmrtelnost. Život, který jako člověk položil, znovu přijímá a dává ho lidem.

Smrt pro věřícího člověka mnoho neznamena. Kristus o ní hovoří jako o nepatrném okamžiku. Pro křesťana je smrt jen spánkem, chvílí ticha a tmy. Život je skryt s Kristem v Bohu a „až se ukáže Kristus, náš život, tehdy i vy se s ním ukážete v slávě“ (Ko 3,4).“ (TV 502–503; DA 785.787)

Otázky k přemýšlení

- 1. 1 K 15 je v Novém zákoně opěrným pilířem k obraně vzkříšení. Všimněte si, jaké argumenty Pavel uvádí pro toto základní křesťanské učení. Kdybychom věřili, že spravedliví mrtví jdou ihned po smrti do nebe, jaký význam by měly tyto verše? Potvrzují naše vnímání stavu mrtvých? Proč je zaslíbení o vzkříšení pro nás adventisty tak důležité?**
- 2. Žili byste jinak, pokud byste věřili, že smrtí vše navždy končí?**
- 3. Pročtete si všechny texty, které potvrzují Ježíšovo vzkříšení. Jsou skutečně přesvědčivé?**

VÝZNAM JEŽÍŠOVY VELEKNĚŽSKÉ SLUŽBY

**Texty na tento týden: Ex 25,8; Mt 27,50.51; Sk 7,54–56;
Žd 6,19.20; 7,23–28; 8,1.2**

Základní verš

***Z toho, co bylo řečeno, plyne: máme velekněze, který sedí po pravici
Božího trůnu v nebesích... (Žd 8,1)***

Hned po pádu našich prvních rodičů do hříchu Bůh přichází s plánem na obnovu člověka a zajištění stálého bezpečí ve vesmíru. Jediný prostředek, jakým je toho možné dosáhnout, je smrt Ježíše Krista – „Bůh předem rozhodl, aby byl vydán, a vy jste ho rukou bezbožných přibíli na kříž a zabili.“ (Sk 2,23)

Aby do tohoto plánu zapojil také člověka, hned po pádu do hříchu Bůh představil svůj plán našim prvním rodičům. Později zavedl názorný způsob poučení, jehož cílem bylo soustředit na budoucí vykopení pozornost dalších generací.

Tímto názorným vyučováním byla služba ve svatyni.

Svatyně se stala středem židovské bohoslužby. Jednotlivé obřady, které se v ní vykonávaly, jednoduchým způsobem poukazovaly na spasení člověka prostřednictvím Mesiáše, který měl přijít (Žd 9), a na Ježíšovu službu v nebeské svatyni. V tomto úkolu budeme hovořit o nebeské svatyni a Kristově službě v ní.

SYMBOLY POZEMSKÉ SVATYNĚ

Mojžíš dostal příkaz postavit svatyni podle vzoru, který mu Bůh ukázal na hoře Sínaj. (Ex 25,9.40) I když si samozřejmě nemyslíme, že každé prkno a hřebík ve svatyni (a později v chrámu) mělo nějaký teologický význam, přece bychom měli k tomuto názornému starozákonnímu obřadnímu systému přistupovat s plnou vážností – a to přesto, že jsme o významu těchto symbolů nedostali mnoho informací. Vlastně o většině z nich nemáme informace žádné. Pokud ovšem to málo, co ve Starém zákoně nacházíme, spojíme s tím, co víme z Nového zákona, můžeme pochopit celkový význam systému svatyně a jejích obřadů, které odkazovaly na mnohem významnější skutečnosti.

Například:

Ranní a večerní oběť (Ex 29,38–42; Nu 28,1–6)

Obětní chléb a svíce (Ex 25,23.30.31.37)

Den smíření (Lv 16; Žd 9,1–12)

Velekněžské roucho (Ex 28,6–21)

„Každé ráno a každý večer byl na oltáři spálen jednorochní beránek; oběť jeho masa znázorňovala každodenní oddanost národa Hospodinu a jeho stálou závislost na usmiřující krvi Kristově.“ (PP 257; PP 352) Mnohé zmínky o chlebu v Novém zákoně naznačují, že chléb ve svatostánku ukazoval na Krista. (Mt 26,26; J 6,48–51) „Jak mana, tak posvátný chléb představují Krista, chléb živý, který je za nás stále v přítomnosti Boží.“ (PP 258; PP 354) Podobně i svíce ukazoval na toho, který řekl: „Já jsem světlo světa.“ (J 8,12) Náprsník kněze byl vyzdoben drahými kameny, na kterých byla vyryta jména dvanácti kmenů Izraele. „Stejně tak Kristus, nejvyšší kněz, který vlastní krev nabízí svému Otci za hříšníka, má na svém srdci jméno každé kající, věřící duše.“ (PP 256; PP 351)

Připomeň si obřady, které se konaly v pozemské svatyni. Jak ti tyto obřady pomáhají pochopit plán spasení?

VŠE UKAZUJE NA KRISTA

Přečti si J 1,29. Jak vysvětlit, že Jan nazval Ježíše „Beránkem Božím“?

Stánek úmluvy na poušti byl po několik staletí centrem bohoslužby Izraelců. Dokud byli věrní Bohu, považovali jej za místo spasení, místo smíření mezi Bohem a jeho lidem. Nadpřirozené projevy, které provázely posvěcení svatostánku (Ex 40,34.35), zapůsobily hlubokým dojmem na svědky těchto událostí.

Zvláštní projev Boží přítomnosti při posvěcení chrámu vůbec nenaznačoval, jak rušnou budoucnost má chrám před sebou. Víme, že jej babylonská armáda téměř zcela zničila. Později byl postaven znovu, i když už neměl svou dřívější velkolepost a krásu. Do tohoto chrámu chodíval Ježíš. A pak, když před dvěma tisíci lety zemřel ukřižován na pahorku za Jeruzalémem, na nejsvětějším místě tohoto chrámu se opona záhadně „roztrhla vpůli odshora až dolů“ (Mt 27,51).

„Když Kristus zvolal: ‚Dokonáno jest,‘ vykonávali kněží v chrámu večerní obětní obřad. Právě přinesli beránka, který představoval Krista. Měl být zabit. Kněz v nádherném slavnostním rouchu stál s nožem v pozdvižené ruce tak jako Abraham, když se chystal zabít svého syna. Lidé jej s napětím sledovali. Zem se však chvěla a třásla. Blížil se sám Pán. Neviditelná ruka zcela slyšitelně roztrhla vnitřní chrámovou oponu shora dolů a odhalila zástupu místo, kde dříve přebývala Boží přítomnost... Nejsvětější místo v pozemském svatostánku přestalo být posvátné.

Všech se zmocnila hrůza a zmatek. Kněz chtěl zabít oběť, ale nůž mu vypadl z třesoucí se ruky a beránek utekl. Ve smrti Božího Syna se předobraz setkal se skutečností. Byla přinesena ta největší Oběť. Svatyně svatých byla otevřena... Shromáždění jakoby slyšeli skutečný hlas: Právě skončily všechny oběti za hřích. Boží Syn přišel podle svého slova: „Zde jsem, abych konal, Bože, tvou vůli, jak je o mně v tvé knize psáno.“ (TV 486; DA 756.757)

Pokud bychom si představili, že by byl znovu postaven jeruzalémský chrám a znovu se přinášely oběti pro odstranění hříchu, nebyly by vůbec účinné. Proč?

NÁŠ VELEKNĚZ

Proto přináší dokonalé spasení těm, kdo skrze něho přistupují k Bohu; je stále živ a přimlouvá se za ně. (Žd 7,25)

V prvních kapitolách listu Židům jeho autor často hovoří o andělech a jejich postavení, o Mojžíšovi a jeho zkušenostech na poušti, dále pak vzpomíná Jozua, Árona, Abrahama a Melchisedecha, krále Sálemu a kněze nejvyššího Boha. V prvním verši osmé kapitoly se však náhle vrací k hlavnímu tématu svého dopisu.

Přečti si Žd 8,1.2. Jaká je hlavní myšlenka těchto veršů?

Kdybyste si udělali situační plán tábora starověkých Izraelců, zjistili byste, že obyčejnému Izraelci stálo v cestě do svatyně svatých několik překážek. Chtěl-li se tam dostat, musel nevyhnutně potkat kněze a narazit na plot, který chránil svaté místo. Pisatel listu Židům však říká, že nyní otevřel náš nebeský prostředník a kněz dveře neomezenému přístupu do samotné svatyně v nebi, do trůnní síně živého Boha. „Přístupme tedy směle k trůnu milosti, abychom došli milosrdenství a nalezli milost a pomoc v pravý čas.“ (Žd 4,16) Vždyť se tam za nás přimlouvá sám Ježíš.

I když přesně nevíme, jakým způsobem tato přímluvná služba probíhá, v Písmu nacházíme několik příkladů, popsaných samozřejmě z lidského pohledu. Se dvěma z nich se setkáváme u Mojžíše – jednou v souvislosti se vzpourou v Kádeši (Nu 14,10–20) a také ve chvíli, kdy si Izraelci postavili zlaté tele. (Ex 32,9–14.30–32) Jsou zde pronesena velmi silná slova. „Můžeš jim ten hřích ještě odpustit? Ne-li, vymaž mě ze své knihy, kterou píšeš!“ prosil Mojžíš Hospodina. (v. 32) Podobná přímluvná slova čteme u Daniela (Da 9) a v Ježíšově velekněžské modlitbě krátce před ukřižováním. (J 17)

Prostuduj si následující odstavce z listu Židům, které hovoří o tom, kým je pro nás náš Velekněz: Žd 2,18; 7,25; 8,3–10; 9,11–14; 10,11–17. Jaký význam má pro tvůj život s Bohem vědomí toho, co pro tebe Ježíš koná? Jak můžeme tato zaslíbení přijmout do svého života?

JE TO ROZDÍL – I.

Jaké zaslíbení nacházíš v Žd 4,16? K čemu jsme zde vyzváni? Jakou naději nám tento verš nabízí?

Mají ti, kteří znají Ježíše jako Spasitele a Velekněze, určitou výhodu před těmi, kteří ho znají jen jako Spasitele? Touto otázkou se budeme zabírat v dalších dvou částech. Začneme několika poznámkami z Žd 9, které se k tomuto tématu vztahují.

Je několik způsobů, jak můžeme tuto kapitolu číst. Pokud použijeme přísně exegetický a jazykový přístup, při kterém budeme rozebírat význam jednotlivých slov a výrazů z čistě teoretického hlediska, může se stát, že přitom přehlédneme celkový význam a obsah těchto veršů. Jinou možností je, že se celé analýze textu vyhneme. Pokud si však kapitolu přečteme, aniž bychom přehlíželi výsledky podrobného zkoumání textu, a soustředíme se na její poselství, zjistíme následující:

To, co se událo v první smlouvě (starozákonní služba ve svatyni), bylo jen dočasné, protože to nemohlo způsobit vnitřní proměnu. Oběti a obřady poukazovaly na něco, co je svým významem přesahovalo.

To, na co poukazovaly, byl příchod Ježíše Krista. On je skutečný Velekněz. (Žd 9,11) Jednou provždy vešel do nebeské svatyně. „A nevešel do svatyně s krví kozlů a telat, ale jednou provždy dal svou vlastní krev, a tak nám získal věčné vykoupění.“ (v. 12)

Oběti ve starém systému měly vnější účinek (v. 13), ale nemohly způsobit vnitřní změnu. Kristova krev však proniká do našeho nitra, kde „... očistí naše svědomí od mrtvých skutků k službě živému Bohu!“ (v. 14)

Ježíš Kristus za nás prolil svou krev. Nyní přichází do Boží přítomnosti jako náš Velekněz. (v. 24–28)

Pročti si Žd 9. Jaké hlavní poselství nám chce tato kapitola odevzdat? Která zaslíbení jsou pro tebe největším povzbuzením?

JE TO ROZDÍL – II.

Jestliže poznáme a přijímáme Ježíše jako našeho Velekněze, měli bychom projevovat laskavost a vlídnost, protože i on byl a je k nám laskavý a vlídný. Měli bychom být morálně čestní a projevovat vděčnost za oběť, kterou za nás přinesl. Když chtěl pisatel listu Židům upevnit víru těch, kterým svůj dopis adresoval, vrátil se k tématu svatyně. K němu chtěl nasměrovat jejich pozornost.

Které poselství z Žd 10,19–25 by mělo ovlivnit způsob našeho života a náš vztah k jiným lidem?

Kniha Židům nás zve, abychom přistoupili k „trůnu milosti“ (Žd 4,16). Ježíš otevřel cestu, která nám umožňuje přijít k Bohu do nebeské svatyně. Následovat ve víře Ježíše do svatyně však neznamená mít jen srdce očištěné jeho milostí, ale také uznat a pochopit jeho zákon. (Žd 8,10) Právě důležité učení adventismu o „velkém sporu mezi dobrem a zlem“ je příčinou, proč má pro nás pravda o svatyni takový význam. Vírou vstupujeme s jistotou na svaté místo, kde slouží Ježíš.

DOPORUČENÉ STUDIUM

V knize Velké drama věků si přečti kapitolu V přítomnosti Nejvyššího (VDV 279–284; GC 423–426) a v knize Patriarchové a proroci kapitolu Stánek úmluvy a služba v něm (PP 251–261; PP 350–358).

„Otázka svatyně se stala klíčem k vysvětlení zklamání z roku 1844. Otevřela celou soustavu vzájemně spojených pravd, které ukazují, že velké adventní hnutí vedl Bůh, a dále odhalují, jaké je dnes postavení a úkol Božího lidu.“ (VDV 279; GC 423)

„Nepředstavuji si, že nebeská svatyně je prázdná. Je tam Boží trůn, ať už v jakékoli podobě, obklopený velkým množstvím andělů. A co je nejlepší – přinejmenším z našeho hlediska – je tam náš Velekněz, Ježíš Kristus! V něm se všechno naplňuje. Stojí před Božím trůnem za nás! A to mi stačí!“ (Roy Adams)

Náměty k přemýšlení

- 1. Odovídá naše porozumění předadventnímu soudu chápání Ježíše Krista jako našeho Velekněze v nebeské svatyni? Proč by mělo být poselství o soudu součástí poselství o svatyni? Jak můžeme představit soud jako součást dobré zprávy o Ježíši jako našem zastánci?**
- 2. Co pro tebe znamená Ježíšova velekněžská služba? Můžeš se podělit o nějakou zkušenost? Jaký užitek ti to přináší v tvém duchovním životě?**
- 3. Napiš, jaké přednosti vyplývají z toho, že Kristus je náš Velekněz. Uvažujte společně ve třídě o důsledcích Kristovy služby. Jak by to mělo ovlivnit život jednotlivce nebo sborového společenství? Může být naše poslání a svědectví světu díky tomu účinnější?**

VRÁTÍ SE JAKO KRÁL A PŘÍTEL

**Texty na tento týden: Da 9,24–27; Mt 24; L 21,25–31;
J 14,1–3; 1 Te 4,13–18; Žd 9,28**

Základní verš

...tak i Kristus byl jen jednou obětován, aby na sebe vzal hříchy mnohých; podruhé se zjeví ne už kvůli hříchu, ale ke spáse těm, kdo ho očekávají. (Žd 9,28)

Pravda o druhém příchodu Ježíše Krista bývá občas přeručována. Někdy je představována tak, že v lidech vyvolává nepochopitelný strach (pokud ne přímo paniku). To je však zcela opačný postoj, než k jakému nás vybízí Bible. V Novém zákoně je návrat Ježíše Krista představen jako radostná událost. Ježíš je náš Král a náš Přítel.

I když s druhým příchodem souvisí několik nepřijemných událostí, není to strach, co má lidi motivovat, aby pozvedli své oči a mysl k nebesům. Proto bychom se měli držet toho, co je zapsáno v Bibli. V našich srdcích se potom zrodí očekávání, které se bude podobat tomu, co cítí děti, když se těší na něco nového.

Zvěst o druhém příchodu by měla být pro všechny dobrou zprávou.

ČEKÁNÍ NA VNĚJŠÍM NÁDVOŘÍ

Dobu, ve které nyní žijeme, bychom mohli přirovnat ke Dni smíření ve starověkém Izraeli. Zatímco velekněz prováděl výroční obřad ve svatyni svatých, lid jej očekával se zatajeným dechem na vnějším nádvoří. Jeho příchod mezi lid byl totiž znamením, že své dílo v jejich prospěch zdárně dokončil – a hřích jednotlivců i národa byl odstraněn.

Od roku 1844 začal Ježíš vykonávat fázi služby, kterou představoval Den smíření v Izraeli. Jakmile toto dílo dokončí, vyjde z nebeské svatyně, aby přijal svůj lid. Slovy listu Židům 9,28: „Tak i Kristus byl jen jednou obětován, aby na sebe vzal hříchy mnohých; po druhé se zjeví ne už kvůli hříchu, ale ke spáse těm, kdo ho očekávají.“

Jak souvisí následující verše s myšlenkou netrpělivého očekávání?

L 12,40–48 _____

Tt 2,11–13 _____

1 Pt 1,3–8 _____

Roku 1844 William Miller a jeho stoupenci horlivě vyhlíželi, kdy se ukáže nebeský Velekněz. Víme, že prožili velké zklamání. Zkusme si však představit jejich nadšení. Byli to lidé, kteří milovali Ježíše celým srdcem, byli mu blízcí, toužili se s ním setkat. Ježíš byl jejich Přítelem. To, co po letech řekl Hiram Epson, vyjadřuje pocity celé této skupiny: „Zcela určitě jsme čekali, že uvidíme Ježíše Krista a všechny anděly s ním.“ Když se tak nestalo, „zmocnil se nás smutek... Plakali jsme a plakali až do svítání.“ Tito věřící si nevydechli úlevou, že Ježíš nepřišel. Právě naopak, byli zklamaní – a velmi!

Čekáš na druhý příchod? Chceš, aby k němu došlo co nejdřív? Anebo z něj máš strach?

O STRACHU

Pro mnohé však skutečně bude chvíle Ježíšova návratu plná úzkostí a strachu. Sám Ježíš řekl, že pocítí úzkost všechny národy: „Tehdy se ukáže znamení Syna člověka na nebi; a tu budou lomit rukama všechny čeledi země...“ (Mt 24,30) Tuto událost přirovnává k soudu uskutečněnému při potopě a zničení Sodomy. (Mt 24,37–39) Podobnostvím o dvou ženách, které melou obilí, přičemž jedna bude vzata a druhá zanechána, vykresluje konečné rozdělení. (Mt 24,40.41) Není naléhavějšího varování nad Ježíšovu výzvu: „Bděte!“ (v. 43–51) Petr, jeden z těch, kteří byli s Ježíšem, když mluvil o svém příchodu (Mt 24), se v souvislosti s tímto dnem zmiňuje o hrůze a ohni. Když apoštol Jan vidí tuto událost ve vidění, říká, že „budou kvůli němu naříkat všechna pokolení země“ (Zj 1,7). Ve Zj 6,15.13 popisuje lidi různého společenského postavení, jak při příchodu volají, aby na ně padly hory a skály a skryly je „před tváří toho, který sedí na trůnu, a před hněvem Beránkovým“!

Co se z následujících veršů dovídáme o druhém příchodu?

Mt 25,31–33.41 _____

2 Te 1,6–9 _____

Žd 12,25–29 _____

V jakém smyslu jsou bázeň a určité obavy na místě? Fp 2,12

NA DRUHÉ STRANĚ...

Včera jsme přemýšleli o úzkosti a strachu, které mohou provázet Kristův návrat. Pro obrácené křesťany však půjde o radostnou událost, protože Ten, který přichází, není jen jejich Král, ale i Přítel. I přes různá znamení nás Ježíš sám povzbuzuje k radostnému očekávání: „Když se toto začne dít, napřimte se a zvedněte hlavy, neboť vaše vykoupení je blízko,“ řekl. (L 21,28) Ježíš chce, aby jeho následovníci byli při čekání na tento nejvýznamnější den šťastní a plní naděje; aby svůj pohled upřeli k nebi a v radostné touze čekali na slavný den jeho návratu.

Přečti si následující verše a přemýšlej o tom, jak podporují myšlenku radostného očekávání.

J 14,1–3 _____

Sk 1,11 _____

Fp 3,20.21 _____

1 Te 4,13–18 _____

Zj 7,9.10.13–17 _____

Všimněme si, že když Ježíš promlouvá k sebevědomým náboženským představitelům (anebo když myslí na ty, kteří jeho milost zavrhnou), zdůrazňuje při druhém příchodu majestátnost, vznešenost a soud. Když však hovoří se svými následovníky, dává důraz na radost, jistotu a útěchu. A tak v Mt 24,31 – bezprostředně poté, co pronáší, že při jeho příchodu budou naříkat všechny národy – mění tón hlasu a soustřeďuje se na svůj lid. Říká, že andělé je shromáždí z každého národa do jeho království. V J 14,1–3 čteme zaslíbení o návratu, kterým chce utišit ztrápené srdce svých následovníků, uklidnit jejich nervozitu a upevnit jejich naději.

Kdybys byl přesvědčen o tom, že Ježíš se v průběhu měsíce vrátí, jaké změny bys ve svém životě udělal?

KDY UVIDÍME JEŽÍŠE – I.

Mt 24 je klíčovou kapitolou o druhém příchodu Ježíše Krista, protože zaznamenává Ježíšovu odpověď na otázky jeho učedníků. Podobné otázky o tom, kdy se to stane, si pokládáme i my. Ježíš přitom zdůraznil několik myšlenek:

Nemusíme se ničeho obávat. (V řečtině je to vyjádřeno velmi stručně a důrazně: „hledte, abyste se nelekali“, ať už nastane hlad, zemětřesení nebo konflikt mezi národy. (Mt 24,6–8)

Budeme čelit nenávisti a konfliktům dokonce i v církvi. (v. 9–13)

Při čekání na druhý příchod nemáme být naivní a důvěřiví. (v. 4.5.23–26 – Ježíš se k této myšlence znovu vrací)

Dřív než přijde konec, bude evangelium hlášáno do celého světa. (v. 14)

Bude to velkolepá, viditelná a celosvětová událost. (v. 27)

Signálem, že druhý příchod se blíží, budou určitá znamení na nebi. (v. 29)

Když se přiblíží konec, andělé shromáždí věrné ze vši země. (v. 31)

Den a hodinu ví jen Pán Bůh. (v. 36)

Druhý příchod bude i přes všechna varování a předpovědi náhlý a nečekaný. (v. 42–44)

Stojí za to, abychom jeden z těchto bodů vyzdvihli. Je v něm uvedeno, že evangelium bude kázáno „po celém světě na svědectví všem národům, a teprve potom přijde konec“ (v. 14). To znamená, že Kristovi následovníci sehrávají – i když nepřímo – důležitou roli ve vytvoření podmínek pro ukončení lidských dějin. Pro každého z nás je to vlastně výzva k větší horlivosti.

Leighton Ford se v jednom svém kázání zmínil o vězeňském kaplanovi, který se snažil v londýnském vězení přivést odsouzeného vězně ke Kristu. Vězeň ho vyslechl a pak mu řekl: „Kaplane, ty vážně věříš tomu, co říkáš? . . . Kdybych já věřil, že tvoje evangelium je pravdivé, přešel bych celou Anglii třeba po střepeňkách ze skla, abych o tom lidem pověděl.“ (The Christian Persuader)

Jestliže má být před Kristovým příchodem všude hlášáno evangelium a my jsme vyzváni k tomuto zvěstování, pak máme spolupracovat na urychlení druhého příchodu. Jaké námitky, problémy nebo možnosti úzce souvisejí s touto myšlenkou?

KDY UVIDÍME JEŽÍŠE – II.

V části na neděli jsme se zmínili o Millerovi a jeho stoupencích. Mluvili jsme o tom, jak 22. října 1844 toužebně očekávali druhý příchod (i když nadarmo). Oni i my jsme později zjistili, že Ježíš se neopozdil o den ani o týden, měsíc, rok, desetiletí, ba ani století! Vždyť dosud jsme stále na této zemi. Jak si to máme vysvětlit?

Jedna možnost je soustředit se na věrohodnost a jistotu této události. Bez ohledu na to, kdy dojde ke konci našich dějin, můžeme se s tím vyrovnat tak, že se soustředíme na Toho, který nám toto zaslíbení dal. Dal nám ho sám Ježíš, hodnověrná, historická postava, jejíž bezúhonnost a věrohodnost obstála ve zkoušce staletí. Vidíme ho, jak promlouvá ke skupině svých následovníků, kteří byli plní neklidu a úzkosti kvůli jeho blížícímu se odchodu. „Vaše srdce ať se nechvěje úzkostí! Věřte v Boha, věřte i ve mne.“ (J 14,1) „A odejdu-li, abych vám připravil místo, opět přijdu a vezmu vás k sobě, abyste i vy byli, kde jsem já.“ (v. 3)

Jakou jistotu a naději nám přinášejí následující verše? Gn 3,15; Iz 40,8; Ga 4,4 a Da 9,24–27

Již v zahradě Eden dal Bůh prvním lidem zaslíbení o prvním příchodu. Svět musel čekat tisíce let, než se tento slib naplnil. Když pak nastal Bohem stanovený čas, tajemné bytosti zvěstovaly vylekaným pastýřům na svazích u Betléma: „Dnes se vám narodil Spasitel, Kristus Pán, v městě Davidově.“ (L 2,11) Zaslíbení neselhalo, protože bylo zakotveno na slovu živého Pána Boha. Tak tomu bude také v případě druhého příchodu Ježíše Krista.

Jaký smysl by měl Ježíšův první příchod, kdybychom neměli jistotu druhého příchodu? Měla by nám jistota prvního příchodu a toho, co tehdy Kristus pro nás udělal, dát jistotu o druhém příchodu, bez ohledu na to, kdy nastane?

DOPORUČENÉ STUDIUM

„Kristus vystoupil na nebe v lidské podobě. Učedníci viděli, jak jej zahalil oblak. Tentyž Ježíš, který s nimi chodil, rozmlouval a modlil se, který s nimi lámal chléb, plavil se po jezeře v jejich člunech a který ještě ten den s nimi vystoupil na Olivovou horu, nyní odešel k trůnu svého Otce. Andělé je ujistili, že právě ten Ježíš, kterého viděli odcházet do nebe, přijde znovu tak, jak odešel... Učedníci se tedy mohli těšit z naděje na opětovný příchod svého Pána.“ (TV 530; DA 832)

Naše chápání času souvisí s úzkostí, jakou prožíváme s tzv. zpožděním příchodu. Zvlášť v západní kultuře ovlivňuje časová přesnost naše představy o této události. Když řekneme, že se něco již brzy stane, očekáváme, že k tomu dojde v brzké době. Způsob myšlení lidí na Východě je jiný. Prostředí, ve kterém žili a působili bibličtí pisatelé, mnohem více zdůrazňovalo aspekt jistoty a nepochybnosti nějaké události; čas byl až druhořadý.

Otázky k přemýšlení

- 1. Od poloviny 18. století až do první světové války mnozí lidé na Západě věřili, že s pomocí vědy, rozumu a technologie se lidstvo bude rozvíjet a odstraní nebo alespoň významně omezí války, nemoci a další pohromy. Porovnejte tento názor s tím, co o světě pověděl Ježíš před více než 1900 lety v Mt 24. Kdo měl pravdu? Může Mt 24 podpořit naši víru v zaslíbení o Kristově druhém příchodu? V jakém protikladu jsou Ježíšovy předpovědi k ostatním představám o budoucnosti?**
- 2. Existuje určité skryté nebezpečí, že se myšlenka druhého příchodu stane součástí našeho běžného adventistického slovníku. To nám může zabránit, abychom si živě uvědomili, o jak úžasnou událost jde. Jak se vyhnout tomu, aby nám tato mimořádná událost, ke které upíráme všechnu svou naději, nezevšedněla?**

POUŽITÉ ZKRATKY

PBK – Překlad Bible kralické
 ČEP – Český ekumenický překlad

BC – Seventh-day Adventist Bible Commentary, sv. 1–9

ZKRATKY BIBLICKÝCH KNIH – PODLE ČEP

Starý zákon:	2 Pa Druhá Paralipomenon	Na Nahum	Fp Filipským
Gn První Mojžíšova (Genesis)	Ezd Ezdráš	Abk Abakuk	Ko Koloským
Ex Druhá Mojžíšova (Exodus)	Sf Sofonjáš	Ag Ageus	1 Te První list Tesalonickým
Lv Třetí Mojžíšova (Leviticus)	Neh Nehemjáš	Za Zacharjáš	2 Te Druhý list Tesalonickým
Nu Čtvrtá Mojžíšova (Numeri)	Est Ester	Mal Malachiáš	1 Tm První list Timoteovi
Dt Pátá Mojžíšova (Deuteronomium)	Jb Jób		2 Tm Druhý list Timoteovi
Joz Jozue	Ž Žalmy	Nový zákon:	
Sd Soudců	Př Přísloví	Mt Matouš	Tt Titovi
Rt Rút	Kaz Kazatel	Mk Marek	Fm Filemonovi
1 S První Samuelova	Pís Píseň písní	L Lukáš	Žd Židům
2 S Druhá Samuelova	Iz Izajáš	J Jan	Jk List Jakobův
1 Kr První Královská	Jr Jeremjáš	Sk Skutky apoštolů	1 Pt První list Petrův
2 Kr Druhá Královská	Pl Pláč	Ř Římanům	2 Pt Druhý list Petrův
1 Pa První Paralipomenon	Ez Ezechiel	1 K První list Korintským	1 J První list Janův
	Da Daniel	2 K Druhý list Korintským	2 J Druhý list Janův
	Oz Ozeáš	Ga Galatským	3 J Třetí list Janův
	Jl Jóel	Ef Efezským	Ju List Judův
	Am Ámos		Zj Zjevení Janovo
	Abd Abdijáš		
	Jon Jonáš		
	Mi Micheáš		

DÍLA E. G. WHITEOVÉ

DA The Desire of Ages –	ŽNP Život naplněný pokojem (2006)
TV Touha věků (2002)	1MCP
GC The Great Controversy –	1SM
VDV Velké drama věků (2005)	Ellen Whiteová v ST, 30. 7. 1896
GW	PP Patriarchs and Prophets –
MH The Ministry of Healing –	PP Patriarchové a proroci (1969)

U děl Ellen Whiteové je v závorce jako první uvedena zkratka českého překladu a číslo strany, po středníku pak zkratka anglického vydání a číslo strany.

Jsou použity novější překlady děl Ellen Whiteové (Touha věků, Velké drama věků, Na úsvitu dějin).

SBÍRKY V 2. ČTVRTLETÍ 2008

Ve druhém čtvrtletí 2008 jsou finanční prostředky z misijních sbírek sobotní školy určeny pro podporu institucí a oddělení církve, které se zabývají výchovou mladých lidí, prací v sociální a humanitární oblasti a také evangelizační činností. V naší unii působí v těchto oblastech: Klub Pathfinder, AMICUS – sdružení absolventů vysokých škol, ADRA (sbírka na činnost a provoz proběhne 10. května) a Středisko korespondenčních kurzů. S jejich činností se každý z nás více či méně již setkal, a proto dokážeme ocenit jejich úsilí a nasazení. Můžeme je podpořit svými dary při sbírkách v sobotní škole. Výnos sbírek bude zčásti odeslán na aktivity a misijní projekty těchto organizací ve světě a část prostředků zůstane pro misijní činnost v naší unii. Na odvodech do světového misijního fondu se jednotlivá sdružení podílejí v roce 2008 takto:

České a Moravskoslezské sdružení 85 %

Slovenské sdružení 65 %

Finanční prostředky ze sbírky 13. soboty jsou určeny na podporu plánovaných projektů církve v jednotlivých částech světa. Ve druhém čtvrtletí 2008 jsou finanční dary určeny pro Středoamerickou divizi se sídlem v Miami na Floridě. Tvoří ji země: Mexiko, Guatemala, Belize, Salvador, Honduras, Nikaragua, Kostarika, Panama, Kolumbie, Venezuela, Guyana, Surinam, Francouzská Guyana, Kuba, Haiti, Dominikánská republika, Portoriko, Jamajka, Bahamy, Britské Panenské ostrovy, Americké Panenské ostrovy, Anguilla, Antigua a Barbuda, Aruba, Kajmanské ostrovy, Dominika, Grenada, Guadeloupe, Martinik, Svatá Lucie, Montserrat, Nizozemské Antily, Svatý Vincenc a Grenadiny, Trinidad a Tobago, Turks a Caicos. V oblasti působí 2 779 971 členů naší církve, kteří se shromažďují v 8 883 sborech. Žije zde 263 625 000 obyvatel, což znamená, že na jednoho adventistu je zde 95 neadventistů.

Více informací naleznete na www.casd.cz. V roce 2008 všechna sdružení odvádějí na tento účel 60 % darů. Ostatní prostředky jsou určeny na stavební projekty Moravskoslezského sdružení.

Edvard Miškej, hospodář Česko-Slovenské unie.

ZÁPADY SLUNCE

duben	
<i>den</i>	<i>hodina</i>
4. 4.	19. 37
11. 4.	19. 48
18. 4.	19. 59
25. 4.	20. 10

květen	
<i>den</i>	<i>hodina</i>
2. 5.	20. 21
9. 5.	20. 32
16. 5.	20. 42
23. 5.	20. 51
30. 5.	20. 59

červen	
<i>den</i>	<i>hodina</i>
6. 6.	21. 06
13. 6.	21. 11
20. 6.	21. 13
27. 6.	21. 14